ASIM DÎUANI

ديوان عاصم :

~~عاصم~~ اسماعيل عاصم بن كوچك چلبي
محمد أفندي : ولد في استانبول ١٠٩٦هـ
وتوفي بها عام ١١٧٣هـ

ايضاح المكنون ج ١ ص ٥١٦

[illegible]

عدد ٥

وشيخ صبحي افندي

١١٣٠

ديوان عاصم چلبي افندي

متين توب صبو[illegible]

حق سنى
١٢٠٨

تاريخي
١٢٠٧

[illegible] تاريخيدر

قرم زلزله نك تاريخيدر

١٢٠٤ [illegible]

جمادى الاخرنك [illegible] پنجشنبه گونى

بعد الظهر يوم الثلثا

[illegible] الاخرى [illegible]

بعد الظهر يوم الثلث

[illegible]

مكتبة جامعة الملك سعود "قسم المخطوطات"

الرقم: ٤٧١٦ ف ٣/١٠٨٨

العنوان: ديوان عاصم

المؤلف: مفتي عاصم بن كوجك جلبي محمد

تاريخ النسخ: الثاني عشر الهجري

اسم الناسخ:

عدد الأوراق: ٣٥ ق ٢٢×١٤ سم

ملاحظات:

یارب بو معانی بیلور هب عالم   کیم عبده سزا جرم و عطا درسکا هم
عن پاکه دوشی اینده قصور آدم علیه السلام   حاشا که جنابک ایتمیه لطف و کرم

در ... جناب باری عز اسمه

عاصم دل من عشق الهی دارد   نی رغبت خسروی و شاهی دارد
بر وحدت آفریدکار عالم   هر موی وجود من گواهی دارد

نوای نای قلم در نعت حضرت حبیب اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم

ای سایه‌بان دامنی چتر سمت کوی یاره   ویرانه دلده ذره بر قالدی قراره
بیم ظلام تشنه‌دن اوله صقین عنان کشی   آه شراره بادم حجاب قوم منهاده
صبف و شتاده عمر هیچ کیر بولدی هنوز اول   عاشق نگاه ایدرمی پایز و نوبهاره
آن دو صیای اولور جهانه‌ک ایلکیم فرش   دیباجه جبینم شوق ایله رهگذاره
ای سایه‌بان مشفق هیچ اولمادی کمی عاشق   اهسنه دولت ایتم رحم ایلیوب نیاره
بن دردمند عشقم تبریده قلم آرام   تا وصل اولمیانجه سجده کوی یاره
اولکوی جنت‌آسا کیم فرض عینی اولدی   چکمک غبار راهین هر چشم اشکباره
اولکوی عرش رتبت کیم خاک عطرناکی   بو سنگر بره سنی بیلک در شاهواره

اولکوی

هوای سلطنه دین و ایمانی ایدوب تغییر   متاع رقصه بوکش چونکه نقد دیدی ایمانی
اکر مسلم با غنی رافضی ولادینیم کافردی   دیو سلطان عالم بولدی جیش فراوانی

امید اولدر دکلو بیغام فتحی دینه تاریخ
بو نوب سلطان احمد داشرفی الله دی صفا

تاریخ چشمه برای جنت‌گاه فردوس آشیان سلطان احمد خان در اسکدار

بحر مواج کرم سلطان احمد کیم اوردی   شهریاران زمانک سرفراز و اعظمی
مفخر عثمانیان صاحبقران عصر کیم   ذات جاه و دکلو صایعا نمردلکده رستمی
بخشش یکروزه‌سین کورسه ایدی ایلرباره شرم   خلق الانکشت بی شبهه قلدی حاتمی
فیض زهدی اولقدر دنیایه تاثیر ایتدی کیم   جامی ایلر جم بو دوره کلسه تاج ادهمی
شوکت و وردن تدبیری ... ایلمز اسکندره   هیچ دوشرمی اهل طبعه اولعدیو اکرمی
اول برا بحر صو ایچو دنیا کشت ایتدی بو خود   ایلدی آب حیاته سیر خلوق عالمی
شاهد استرمی بو دعوا اسکدارک خلقی هب   تشنه‌لکده باز کولی کلدی غبار کن شبنمی
ایلیوب حکمن روان بایدیردی بنچه چشمه کیم   هر بریناه صیوی اولدی آب خضرک توأمی
هب مکاننده ولی بو چشمه‌سی باردلکنده   موقع صدکی اولور مخبر نقرای آدمی
بحر بنیاد منبعیدر کوییا بو چشمه کیم   فلکه بر اقلیم سر تا پای فیض خرمی
خسرو دل دائم قلسون موفق ایلیه   بنچه بو بلر خیر جاریه او شاه اکرمی

عاصما ابنا ... دحمی دیدی تاریخینی

حكم سلطان احمد اجرا ايتدى الحق زمزمى	سنه ١١٤١

تاريخ ديكر چشمهٔ سلطان احمد خان در اسكدار

شهنشاه جهان سلطان احمد خان كه اولمشدر	هر اكشتى آنك بستان لطفه سيمده سيراب
او بر دريا كه جوش كرمدن كيم نثار ايلر	خروش ورز لعل دامان حلقه كوهر شبتاب
او بر صاحبقراندر خشم چشميله نكاه ايتسه	اكر كيم معدن اولدم اوله لجهٔ سيماب
قوبر بو دور ولا چرخه بوز لكبو ايلسه لا انفد	هميشه ساحهٔ دولتلر ايلين خلو ايله شاداب
كمالات ايله همراه اوسه تحصيل ايله لماذ	قبول ابايد ديكى طبعنده جمع كوهر سيراب
اولطف جهانبانا اسكداره فصل كرماده	ايتسنده صوبيچى احيا انسا اولونمه ياب
صو بين اولدنده كلنجى چشمه لر پايدار هر سويين	نوشه صوبيچى فيض ليكن دوش ابلدى عرقاب
خصوصا بو منور چشمه كيم وصفنده شايان در	دنيلسه منبع دريا نور چشمهٔ مهتاب
خدا مقبول ايده بو خير جارى سنى قدر دائم	ملوك اسلافنك بحيه كردركاهى محراب

بو ابيات عاصما اجرالنه كهمدن تاريخ بونشه كيم ماء ايله سلطان احمد ايلدى سيراب	سنه ١١٤١

تاريخ جامع فاطمه سلطان

حضرت سلطان احمد خانك كيم اوددر	قطب دهر و غوث عالم پادشاه مجيد
پادشاه صورت و معنى كه اولدر زهد ده	يادكار ابن ادهم جانشين بايزيد
اول شهنشاه جهانبانك دما خسروانى دل	ظل عدلنى حمله محمود ايدر حق عمرين مزيد

كوردنجه

١٣٩

كيم زمان دولتنده نوبنو اولمقده در	بيچه مسجد معابد هر بيا كهنه سجده كر جديد
اشته انجمله بو جامع كيم مقدم سعى ايدوب	مسجد اولمشدى اوزره يا ايمش اولدى بر مرد سعيد
قز دولتخانه سلطانه اولمغله الا	عهدى افروز كار ايكى بر واحر اردو عبيد
نور چشم خسرو سلطان عصمت دايه ك	مشرق الهام اولان قلبنده اولدقده پديد
ساحهٔ دولتلرنده براز يرضم ايدوب	يايدى بر پاكيزه جامع قلدى كنجى يديد
حضرت حق ديدكهنه سعين مقبول ايدوب	اجرين ديناده عقبا قلد انك مزيد

كوروب عاصم ديدى بو جامعك تاريخنى فاطمه سلطان بو روشن معبد قلدى جديد	سنه ١١٤٠

عام اولدقده بو مصرع علم عاصم ديدى تاريخ	بو والا جامعى توسيع قلدى فاطمه سلطان
دوشوردم عاصما اتمام بر مصرع تاريخ	بو والا جامعه توسيع قلدى فاطمه سلطان
بر عجب فكر ايلكرا اهل بحن عاصم همان	ديدى كيم تاريخى اولدى سجده كهخانه بنا
ديكر بر مصرعده هم نقش ايكى تاريخ تمام	با شرفادر ايدى دلدار سجده كهخانه بنا

تاريخ چشمهٔ باغچه قادرين در اسكدار

شهریار بحر و بر شاهنشه دریا شکوه	حضرت سلطان احمد سایهٔ حق جلیل
مفخر عثمانیان کیم کلمشدر عالمه	زهد و عرفانده عدل و احسانده امثالی عدیل
بلکه تشبیه اولنور جودی یابانسنه	عالی همت آفتابی ایتدی هب دریای نیل
اولدی عالمپناه ایلیشو حق خسرو درک	عمرین افزون ایتسون حق ظل افضالی ظلیل
کیم بو شهر دلکشا خلقنی سیرآب ایدوب	ایلدی لطفیله هر بر کوچه سن کویا سبیل
چشمه لر بنا اولندی اسو کیم ایتدی	قطره سن نوش ایلیسم صحت بولور اولدم علیل
اشته انجملر کبی چشمه دکیم عینی	کورنمشدر دینه بیر قطره سی کاه قبیل
یا نوی عصمت سرای خاص دده یحیی قادین	ایلدی بنیاد حق احسانی ایله اجر جزیل

سنه ۱۱۴۱	هر کوزلر دیدیلر تحسین ایدوب تاریخنی یاپدی دده یحیی قادین ای چشمه سار سلسبیل

تاریخ دیکر چشمه برای دده یحیی قادین

حضرت خسرو جم کوکبه سلطان احمد	که اولدی جمله شاهان جهانک متبوع
پرتو نیر عدلیله کوننده اولدی	ظلمت ظلم بتون دوره زمینلردن مرفوع
بحر و بحر جریان ایتمده ده احسانی	حسنک و بر ایرک اولودی کرمنده مجموع
اسکداره ایدیجک عین عنایتله نظر	اولدی هر کوچه سی میرآب و زمینی مربوع
قلدی شهزاده لرک هر بری بر چشمه بنا	که دکل مثلی نه اولدی صافی جهانده مسموع
کرچه عصمتلو قادینلر عرضه دخی هب	یاپدیلر هر بری بر چشمه پاک و مصنوع

سنه ۱۱۴۵	بیلدی بو چشمه دلجویی کورنلر دیدیلر اولدی دده یحیی قادین چشمه سی حقا مطبوع

تاریخ چشمهٔ مرحوم ابراهیم پاشانک در اسکدار

منبع نیل کرم سلطان احمد کیم اودر	زمرهٔ عثمانیانک سرافرازی و اکرمی
اول شهنشاه جهان کیم ابر لطف و همتی	ایلدی سیرآب جمله کشتزار عالمی
معدلتده شیر فاروقی لعبا ایلیوب	زهد بی شاد اولدی روح ابن ادهمی
اول شهنشاهک زماننده نجم مهر بلدرم	قائمقام دده کلدی حبیب کلدن شینی
حضرت حق حضرتی دلک تختنه ملتوی	اول شه عالمپناه و شهریار اعظمی

	کیم جهانک قصد ایدوب تعمیرین ایتمکده همان صدر ابراهیم پاشا لی وزیر اعظمی

اول کریم الشان خیر اندیش کیم اموالنی	دیندی و بولنمه کیمسه نک دینسز کبی
بیتنی خیر اولمغین هر شهره الله ایچون	ایلدی خیرات بنیاد دینسه لازمی
کوردی چونکیم اسکداره دنیا صیقدی	صوی غربتده اولوب عیانلر تومی
بر صو اجرا ایلمک فکر ایلیوب کردی بر صو	دشت و کهسار اولوب یادیه بار همدمی
عاقبت آخر چکادی طاشدی بو صویی کیم	اکدی رفیقانی اب صافی فضلخانه دخی
نامنه بونسم کجنه صویی دوادر اولعد	بولینه دوکدی الی اجرا ایدنجه دهی
اولدی بو بالذات شهی جوقلری	ایلدی مجری کلان چشمه سار حرمی

استنادحیله یری بو چشمه دلجوی ده   کیم ترا کیدلر بناسنده بهمه دکچی
اب صاف زلال شفائی کوردن بو چشمه نک   بیلمسون اینه اسکندری جام جمی
وصفی قابلمی اولور اتلک کم سلطان جهانک   مصرع تاریخدر ای عاصم اولوب ملهمی
پالیدلر ایده بو بریسنی زیب لوح دهر   پادشاه الخامه مجرتنکاه دخوس دمی

اولدی تاریخ صو کبی خامه ده جاری همان
ابراهیم پاشا اجرا ایتدی آب زمزمی
سنه ١١٤١

تاریخ جامع شریف برای صدر سابق علی پاشا برد الله ثراه

جامع اسرار ربانی امام مسلمین   مقتدای خسروان شاهنشه عالمپناه
حضرت سلطان محمود بن سلطان مصطفی   کیم ملوکه دکر اقبالیدر دهر قبله گاه
برقرار اولسون قرار تخت عالی بختنده   کعبه کردون برلیه ایلیه تا مهر و ماه
اول بلند سلطان عباسی قصر عیرز اولنمی کم   اجلالرنده اولدی فرمانبر حکم اله
لطفیله بابایوق اکر بولصاسنان   لشکرینی تمکین عاجز و داعی اوپا
کیم وکامسند بن صدر کریم الشان کبی   مرو زبرجی عدیل ایلمشدر جایکاه

نامدار فاتح خیبر نظام ملک و دین
اصف غازی علی پاشا صفا انتباه

اولدلبر معدلت کسترکر وجه ارض   ایلامشدر بابال دخی تاحقیه کاه
کشور ایران شهنده ایتدیکی دمحا ملک   بی تکلف ایتمشدر وزیر و پادشاه

اشته

اشته تاریخ سلف فتحی سپهسالارایله   جنگ ایدوب مغلوب اولمشدر عجب بالاتفاق شاه
لعل شمشیر ایمشدر قزلباشلر عام   دیده بخت سفید دودی اقبال سیاه
دو سلطان دینلر دونفس فتحلرد فرد   هر برنده کولیدر نشیم شوکت شاهنشاه
قلب ویرانی قلعه اهل دلله محمود زاده   باغ ده صحنه لطفی کوزه بیلدبیت اله
جنی وقفیدر دکه عالمده نقد همت   بو معلی جامع زیبنده کافیدر کواه
کعبه عشاق طاعتکاه اصحاب قلوب   کیم نظیرن کورمز ابجی دیده احول نکاه
فرش خشتی بوقدر دستشمدر زینتله ادن   سایه پال ملائک موج نقش جباه
ددکم عشقده بو حبرا بولکون نعش قبوله   ایلمشدر حسابینه جامع بحر خانقاه

کیم کوردنلر بدیلر عاصم کبی تاریخنی
حشر دل اولسون بو معبد مسلمینه سجده گاه
سنه ١١٤٧

تاریخ برای چشمه قپودان مصطفی پاشا در قلعه باغچه

شهنشاه زمان سلطان محمد خان غازی نک   خطالردن امین ایتسون وجودی پاکنی مولا
کم غلوی عالمانه اساس بین عضد ایلیوب ایدری   کرنده مصهر صفا اعتبار دین صدر والا

نظام الملک اصف دینی ابراهیم پاشا کیم
اناسیرا ابر لطفیله دهب کلشن دنیا

اوصدر بو مکی طبیعت ایدوب داماد همایون ذی   قپودان مصطفی پاشانی برکوکندوب همتا
کدرکی تو حیو فلک نیکرلر دریاده   سعادتله بو تر حتکاه نجوالی ایله ماوی

برا ز آرام ایدوب اثنای صحبتده تعجیل	بیوردیلر چونکه اول صدر جهان الانجو ابا
صونیلوب لشکریکزه هر بیرده مانند پادشاه	بو سرانکاره برابر صاف اولوب شمس اجرا
همان ادم مصطفی پاشا ایدی بو تخیر	خلوص قلب ایله مافی الضمیری اولدی انها
بودلجو خیمه یه کلدی تشریف ایلدی	نیجه لطیف تشریفی ایحیا ایدیجک ادوا

دعاکوی کمینه بنده عاصم دیدی تاریخن
بو والا جشن به بایدی قبودان مصطفی پاشا

١١٤٢

تاریخ وفات اوده لی علی پاشا

حمد لله نسیم لطف خدا	کلشن عالم وزان اولدی
کهنه باغ خزان دیده دهر	سبز خرم و نو جوان اولدی
شوزه زار بسیط روی زمین	رشک گلزار جاودان اولدی
تا که جانی یولیسو نجیب دهر کهن	فخر چنگیزیان خان اولدی

شاه والا نژاد منکلی کرای
خان کردون همر تبه کیان اولدی

مهر اوج شرف کم ایدی	اکر نسبیله اقتران اولدی
خان اسفندیار جنبش کیم	روی ماننده هفت خوان اولدی
حضر وصف لکن کم رستم وش	نامی دللرده داستان اولدی
صفدر تیغ زن کز شمشیری	لرزه انداز قهرمان اولدی

خصم

دعای دولتنیله بعد ازین آغاز	بخاوز ایمینه تا حد طول مقال
خدا همیشه موفق ایدوب امور زنده	اصابت ایلیه همواره رأی النقال

جهانی ایلیه اسود محسن تدبیری
نصف ایلیه تا بر سینی مه و سال

قصیده در مدح مرحوم ابراهیم پاشا بن جلوا

مطرب دمیده نفخ بینه الحان ترانه	طونسون فلکی ولوله جنات وجهانه
هر پرده ده اعجاز مسیحی ایدوب احیا	جانبخش لب ایندن نفسل مرده دلانه
بر پرده ده آغاز صدا فلکه ایرشسون	نه جنبش افلاکی نجوب عالم جانانه
تحریر ایله الحان نوا فلکه ایلشسون	تأثیری ایلم سینه وکلبه ویرانه
چقسون دم کرمدن سوز دلخراندن	چو بیننی خفقو ریندن نیجه زبانه
اظهار هنر ایلیه کوره اهل معارف	صافلر دیلر کیم که بو زمانه هب
بر بوله دم اولوری کیم که دستور جهانه	داماد امید صحبت خلوت شبانه

صدر الوزرا صهر شهنشاه معظم
کیم بو بیله کلور وصفی اندن زیاده

دریای کرم کان عطا قلزم عرفان	عمان همز حضرت دستور یکانه
بار وجهانکیر قضا کیم سر تیغی	عرفانیده قزلباشی خوردوانه
هیبتده انله صوینیفی بولوزکزی	ایران اهالیسی وار ... نانه

اولدی غم و اندوه ایله دلمرده عجملر | شیخ صبا ایچون پنجه‌سی حملان دوانه
صدرنده ایکن ایلدی بر ابری مسخر | میل ایلدی کندوسی ارغا عنانه
ایرانده کاردوی زمینی بودرد سیله | ضم ایتسه اولور مملکت شاه جهانه
شایسته در اولورسا اگر پنجه خورشید | گیسوی مطرای سر توغنه شانه
مانند نیسان بهنگام بهاری | ویردی کرم محمد و تقویه کهنه جهانه
اول مهر سپهر کرمک وضعی طوردد | کیم کوز نظور تر منقبت برمکیانه
کوردکلری ایشتمدی بر اولور می کوردیلر | احسان حکایات اسلاف کهنه فسانه
بر منلی شرق و بر مدیکی صدره مسلم | کلکده نه ممکن اکا مانند و نشانه
محو ایلدی آثار اسلاف تامنی انجق | ذاتنه بو در دار ایسه بر کوزه بهانه

ای کان کرم بویلمی سویلر سوز عام
شایانمی کوردیلوکسه نکه لطف نهانه

بسیماننده اقران اولور لخیلی زماننده | دمبسته اولور قدرتی یوق سحر بیانه
برخامه سی اولورکه بنم پنجه لشودنلک | بنر صاحب خمسه ایلیم کبر و بلکه میانه
صحن صدر سعادتده هما صاغ اول اقدم | وقتنده اولور لطف اولی تا ابوناته
پسندیده تراطنا سخن طورمه دعا قیل | نوبت کرکر یا قمحه نظم دیکرانه
تاکیم اولور بو کلشن عالمده مقابل | هنگام شتا صیفه بهار ایسه خزانه

صدرنده خدا دائم ایده دائم نقش

کیم مطلبی اولوردر شام و سحر پیر و جوانه

قصیده در مدیحه شهنشاه سلطان احمد خان و وزیر صاحب عنوان

نه حال الدلر وار اولحشمدن بکا هیچ خوابنده | نلر بوندن کوردا اولمسیحا اثنا زلف تیشرا بنده
سحر صباکه بر نو مجلس بر جام ایلم ساقی | کوزلی طوعد بنیر دن بانو دکن جامنده خوابنده
تغافل کبی در حجاب سوزا ایلمش پنهان | دوا ایسته اول طبیب نا مسلام غمتا بنده
هزار انسا اولور دعر عاشق بر حدن افزون | اگر کیم روز هجر اصا ایلید کوزن حسابنده
یتم بر دنده بر فرد الک کوزنده مرده ای عاصم | سپهر دولتک ماهتنده بخت افتابنده

شهنشاه جهان سلطان احمد خان دینیلنک
کوزنده صدر عالی جاه مهر کامیابنده

جناب صدر آصف پایه ابراهیم پاشا کیم | ایکی بیلک دولتده دو عز رکابنده
اوکیم منشور دنیا اوزره بازمش منشی تقدیر | وکیل مطلق و داماد علو نژاد خطابنده
شرف بخش فزاح ملت و دولتکم اولور عاجز | شئوللاینکده قانون وزرا اقلام طرح جوابنده
خدیو آسمان مسند که کیوان بخه فلک | کمینه پاسباندر در که دولتمابنده
کوزینکه کورمادر دنیا دچکسه بازو لود چشمی | نه خاقی نالش کورا و دیکا شرابنده
اوداداندیت کیم زنجیر عدل ایلرد دعا شکر | اکر کیم زلف دلبر دسو لجسه شکوه بابنده
اوردیا کنز هیچ تنظیر اولور می بحر احسانده | کوزیدی در بحر کتمدیا تکار ابکر خجابنده
اودکلو زیردست حکیمده معموره عالم | کر کوریا نقش خامدده زمین ذیلی کتابنده

طوتاد

٧

وقوفی شویله در احوال خصمه کیم ایدر چاره … عدونک کور بختنک کوردیکی تدبیری خوابنده

اولور نه خاتم الماسینه ابیض سیمین … کلاه قلهٔ اوطلسم پرپر سپهرک ماه تابنده

ایدرلر میر اصطبلنه چو نعل سمندین اهدا … اکر ذرینه سطلام مهر اولسه نصابنده

قولنور جیبنه بند دیبرونه کردون خشن … اکر کیم اوله سنبه جیبی ظاهر نقابنده

خدایا بو نه رأفتدر مروتدر عنایتدر
که عید کمترینک عاصم زارک عتابنده

طریقنده بولنجه ایله کس تحریکنه همت … هم احسان اوله وعدلک بو وقت اضطرابنده

جنابک دولتنده کوردیکی لطف و عنایاتی … دخی بر کیمسه کورمشدر کلمدر بیلکه خوابنده

خلوص قلب ایله سکم دعا کوی ایلردم … دیبنه خلق جهانک جمله دعا مستجابنده

ایده الله صدر اعظمی تا حشره دک دایم
صدارتده شهنشاه جهانبانک رکابنده

عیدیه دکن ستایش و تبریک مشتاقانه حضرتنه عالیه

زمین و آسماندن زیب و کوکب اولمقده همواره … مبارک باد عیدا وازه سی صدر کرم کاره

کرم دریای احسان معدن تمکین کیهانی … مکارم مجمعی دستور صاحب جاه و مقداره

وکیل مطلق و داماد خاص الخاص سلطانی
معز الدوله ابراهیم پاشای جهانداره

ادمهر اوج احسانکیم کوتنده خاتمک نامی … فراموش اولمیه دوندکجه بو کهنه طوماره

بکره

تاریخ جلوس سلطان محمود خان

حمد لله اولدی نو طلوع سلطنت	قلدی تخت برج اقباله سعادتله جلوس
رعد صاعقه قبه چرخ ظفر انکیزن	عالم بالاده چالندقده ذوق ایله کوس

حضرت سلطان محمود ابن سلطان مصطفی
کیم کوردی حضرت دیداریني جمله نفوس

بر شه فرخنده طالعدر که عهدنده انك	ملکنه ضم اولنه امید اودر اقلیم روس
بر شهنشاه جهانباندر که رخصت ویرکه	چین خاقانی کلوب دامانني ایلرکي بوس
بر جهانبو سام هیبتدر که قلسه عزم رزم	جانخیلو قدر اولمز انکا مقابل کیو و طوس
تاجداراندن بر نیسی اولمز انکا عدیل	بر همیدر سیمرغ و هدهد شاهباز ایله خروس
تخت عالیجنده پاینده قلسون حق انی	تا مقابل اوله عالمده سعود ایله نحوس

سال تاریخ جلوسین دیدی عاصم بنده سی
ایلدی سلطان محمود خان اقباله جلوس ۱۱۴۴

تاریخ فتح نیش

بحمد الله وزان اولدی نسیم لطف باری	کیدردی سینه اسلامیاندن کرد نیشی
سپاه دینه فتحك تاکه ظهورندن	توشدی ناسی جیفه فرقنده بیك آه و خروش

خدایا

خدا پاینده قلسون حشره دك تخت خلافتده
شهنشاه جهان محمود خان معدلت کیشی

کرچه حقدن استعکای دائما آسایش خلقی	موفق اولدی اصلاح ایتمکه دلکیره کی دیشی
کشاده ایلیوب دروازه لبین کنجینه لطفك	قوللرینه کیم نهایه چنکجی زدم اندیشی
ایدوب سرحدلوك هر برینه امداد عسکرله	ذخایرله مهیا ایلدی سرمایه عیشی
اولنجه همتیله جمله آماده اوسنا هیله	قالمیه روم ایلینك هبلوانه دلیرنیشی
اولنجه باشلدیلر سوبسوکفادی غازیلر	بنجه صید ایلردی بو شیر نرلر بیجه بیشی
اقین ایتمکده ایکی سیل کبی اقلیم کفاره	دلیر اسپاه خسرو باد و دروشی
سپاه عیبك امدادیله چون کیم قلدیلر تسخیر	مقدم کافرلر غفلت ایله ضبط ایتدیکی نیشی

کتیم بنده عاصم لفظا و معنی دیدی تاریخ
الندی فتحه دینه یوز اللیده المنز ایکن نیشی ۱۱۵۰

تاریخ دیکر نیش

خسرو صاحبقران سلطان محمود خانکم	خلق ذاتنده کوردیلر نور عدالت لمعه سنی
عفتنی دستینه اولور مقابل بکمالت	بادشه فردوسی خاصه اولنهلك بر وقعه سنی
جاحقده مؤید اولدقده روز کار	هر کیم اولسه دشمنی صبحه چیقارماز شمعه سنی
بر النی الده عدو دنینی کیم خلق جهان	ایده مز تشبیه اول فتحه بو دفعه سنی

شاد اولوب عاصم دیدی بو فتحینه تاریخنی

بحمد ذو سلطان محمودك اكا ابتدی فلوه سين | سنه ١١٥٠

تاريخ فتح كوردوس

سيف بازوی قضا حضرت صدر اعظم
كه بونكله كندونه كلور دهره انك كيبی وزير

جاه و رواً امريله عزم ايدیجك الكيم
خطه هوره دكی اهل صلاح تدبير

دعكذارنده اولان قلعه كوردوسی عيان
ايتدی كوچ جا بيننده فتح و تسخير

شوق ايله عام سن بنا ديدی تاريخن انك
كوردوسی جنكله آلدی علی پاشا دلير

١١٤٢

تاريخ فتح نخجوان

پادشاه بحر و بر خاقان اسكندر شكوه
حضرت فاروق سلطان احمد خان فاروق اعتناب

اول شهنشاه عدالت دار تخت اولسه اگر
كهكشان دك روماه فوز سين ركاب

حفظ ايتدی ذات همايونی خطالردن خدا
حشمت ده دولت اولسون سرير سلطنته كامياب

كر ايلمز كيمسه زمانده انك اه و فغان
دست ظلمنه مكر فرياد ايده چنك و رباب

وور عدلنده جهان معمور اولوب محكم
خاطر عشاق ايله ميخانه در دوارنده خراب

اولدی شوكتده شاه جهان كه عدل
نور اجلاله بر اولسون فروغ آفتاب

اول شهنشاه جهانك الدی جونكم روان
كشور ايرانی تسخير سپاه بيحساب

صلح و جنك ايله محمد بر نيجه شهر و دلاد
آلدی هب اولدی ملك خسرو مالك رقاب

نخجوان شهر بنده بركوجنك ايله فتح اولنوب
مژده سيله شادمان اولدقده جمع شيخ و شاب

بنی

قطب كردون نظام حق شاهنشه دوری زمين
حضرت صاحبقران عصر سلطان احمد

ربع مسكونی تسخير ايليوب مولی انام
حكمنی جاری ايده تا قافدن دام و دد

كاملكم دامادی ابراهيم پاشای وكيل
مسند دولتده قرندجمله شهناندن بدر

ايلدی ملكی سراپا عدل ايله معمور زاد
نو عما ظلالنده قدرت جبهه بروضع بدر

بو ايله اولسيدی سليمان نبيه آصفی
خاتمی كيرمزدی شاه كف ديو اسود ده

حق بويدكم كيمسه هيچ طوتماز بر بيرنده حرام اكمل
جا قالمدی بجل پاكنده ضا ياقسوده

محضر دلك اولدينفده اولدی خاقانهم بير
شمه اوج وجه ايله غلظر لطفنده امجد ده

حضرت جدن ستنده مخر و دهرك مدام
اصف ذيشانكی انی دخی حقيتو ايده

سال تاريخی خوان ايكن بوقلم درج ايلدی شوق ايله
كمترين بندركا عاصم كلوب برعقده

داد حق ايله اولدی معالی محمد بيلدر وزير
هم صفا اولدی حب هم داماد سلطان احمده

١١٤٠

تاريخ ترياه وفات عبدی پاشا زاده مرحوم علی پاشا

حمد لله دونشاولدی ديده بخت جهان
شرف اقبالده طالع اولوب مهر منير

عيد كاهم دوندی هب جمعيتی دوری زمين
جامعی كز شوف و شادی اولدیلر بر و پير

خلق شوقنده نيجه عيد ايتسونكم صبحدم
بر بيامچخانفر ايله وروديله تبشير

ديدی مژده جمله شاهنشه صاحبقران

حضرت سلطان محمود خان اسکندر سریر

مظهر لطف ایدوب اوج نوع عالمتاب ایله | عبدی پاشایی ادوب فلکده وزیر بی نظیر
بارك الله همت جاکر نوازندا اولدی | کیم سرا پا اولدی ممنونی صغیر ایله کبیر
عهد دولتده چرخ بوزیلشدی عدو داد | کیم محو اولمش خلقی جمله اولشدی فقیر
برسینه ابحره ایدوب بسط اسمه معدلت | نعمت بی منت احسان ایلدی هب فلکسیر
افریت اولدی اعالی ادانیه کیم برکشود | کندو بر احاریجی احسان ایلدی ایده اسیر
حق بوددکیم دولتنده شهریار عالم | صدر عالی الطافنی یاد ایدر اولشدی کبیر
عالم ولطفی بویله امادخشم شبدکدیر اولور | دیده خلقده مهابتله همان برشیر شیر
اولسه ده الفتد یاداسا اکردوبیت بدن | خصمی رستم کبی بر تیر ایله ایلر ضریر
حضرت یادکمعر ایلیوب انی همان | حضر توفیقی اوله هر برده اکا دستگیر

یاد دولتده دکلنجه عاصم اوج تو عجب دیدیم
اولدی حقا کیم علی پاشا وزیر ابن وزیر

سنه ١١٤٢

تاریخ تبریك [illegible]

بحمد الله ونالدی اوکوز نسیم لطف یزدان | اجابت ایلدی دست طبع کسی معتاد
بیم سعادتله قضا بادی حکمله | خراب اباد اقلیم جهانی قلدی نو بنیاد
قفا بوحشر ایکی بودکی ذو تیسیر دشمنه | فلك اولدی خنیفی نظر البدله الحمد لله اباد

زمان دولتنده یعنی خان محمود غازینك

عجم شاهی ایله نجه قصد ضبط اکتدی بغداد

اول سلطان جهانبانك حضرت عثمان پاشایی | ایدوب سرعسکر ایتدی والی بغداده جوق امداد
کیدروب تاه غرابر اول سپهسالار دشمنکیر | برایکی دفعه قلعه کیم دولتی شکست برباد
خلوص ایله دعاسی دیدکه حقده اولوب مقبول | شهید اولدی غزاده بعونکیم اولدیلر صاحب داد
بحمد الدولته جمله نمایان اولدی مرحوم ملك | بر لطفنا زجانشینی اولدی هرکسه السعداد
مکرم نجل جلیل الشانی احمد بیکده کیم انك | دخی صمصام کردون ایله شرد دشمنی ایجاد
او بر نور مجسم دنیظره رونما اولماز | اکر اولسه مقابل اکا ایاز ایمیم پولاد
او برذات مکرم دکم اوصافی لا تحصی | مثال موجی دریاد کلدی قابل تعداد
اوکوملهم شهنشاه جهان اولدی عزیزدنیاده | وناد نلر صراغ انجمکه قلدی عالمی دلشاد
خدا دنیاده دائم ایلیوب کندی بن دعاد | ابدی جنتده دوح والدعظمه اشباهی شاد

تاریخ
البجه هاتف اوج نوغی دعا کو نزدیدی
ولادت ایله احمد بیك بنام اولدی جهاد کشاد

سنه ١١٤٢

تاریخ ولادت

بیوك دوز تامه حجی سربکرم عمده اعیان | محمد بیك افندیکیم سرادرد سماحیلم
او برذات مکرم دکیم دجهانی اولور نظام | باقلسه جمله شمع خواجکان چشمی ذو قتلم
ایدیدیر توالی عقیده بندرده کم سامان | نکاه ایندکن عالی اذا رنبه عبن عنایتیلم
تکلف برطرف انکا دونی ابجی بکتاد | علو همت وعرفان ودانش وجود دوا اقتلم

خدا حفظ ایلیوب ذات شریفن دینه بدن — الی مسند طراز عز و اقبال ایده دولتله
قرین العین و لنجا اولکوه کاربلند اختر — ستار ماه نوبر بخدا یال خجوط العینلم
دعا گویان و لحبان اولکو هب خرم و شادان — حلال دوره ده عبدالله بلن نور قمر تلم

	دیدم دلشاد اولوب عاصم دخی تاریخ میلادن معمر اوله عبد الله بك جاه و سعادتله	١١٥٥

تاریخ ولادت

میرالوبیرزل ابن حسن پاشا کیم — بیدر کنیه سنه وارد د استحقاقی
سید پاك نسب و اولدیغنه شاهدر — اولسون خصیله مکرمت اخلاقی
ویردی لطفیله اکا حضرت حق بر فرزند — قالم تا حشره دکین نسلی باقی
سنه سابقه ذی الحجه سی انجامنده — کریه شاد ایتدی قدومیله دل مشتاقی

	سال نو حکم ویریلکم دینلدی تاریخ بیچه دولتله معمر اوله عبد الباقی	١١٥٥

تاریخ وفات

نوح افندی زاده یحیی بك سلحشور دیر ایدی — اویناد دکی سطح شطرنج جهانک ایچنده آت
رخش عمرینه پیاده اولدیغی لجلاج دهر — قلدی زیر پای پیل قهرده فرزانه مات

	ناگهانی ارتحالن گوش ایدنلر دیدیلر قلدی پیل الموت اللی بشده وای یحیی بك وفات	

دیدی

تاریخ وفات

دیدی قافی خطه نسخی زهی کنده دیبادن — کم اولدی بیرنجه اولمشدر برده واصل
محقق تلنو نسخی بام چرخه الدی تعلیق — اگر دم ضرور اولدیسه اولمز ثلث نازل
دورن کرسی صحیفه نظام سطر اعضاسی — اتانك اصلاح حرف علتی خواولدی مشکل
سبب جا گیر دوا اولدی دهنی سینه — بربنیان اولدی اودادی کبی افکار اهل دل
نحافتلر اولوب مانند نال قلم جسمی — میان خوابنا کافتیوره اولدیغی اشغل

	بونا دیمحی عطارد یازدی عاصم صفحه چرخه اولهخطاط اسمعیل زهدی بر جنتده منزل	

تاریخ وفات

حجله پیرای حیا فاطمه قادین کرانك — دوز دو شب حقه عباداتك ایدی فکر و کاری
باقی زاده کبی ملای جلیل الشانك — اولمعینه ده خیر خجسته یاك اطواری
لوله جسمن لصانی ایچوب ایچنده — راه مولایه گیدرکن صوینی گویا جاری
دیره جنان سماط کرم و احسانی — رحلتن گوش ایدیجك ایلدی خواه و نداری

	دیدیلر جمله دعا ایله بولوب تاریخن مشهدین فاطمه نك ایده منور باری	١١٤٢

تاریخ وفات

سنوده منقبه فخر مدرسین کرام — حسن افندی که اولمشدی کافضل و اذکی

نفسنده فاضل ایدی هم ادیب کامل ایدی
کمال جمعنه صرف ایلمشدی عمرینی هپ

مراد افندی بنادن اولوب مرید ازدل وجان
طریق تصفیه ده چکمشدی جلی تعب

خدا انسینی خود ایلیوب جنان ایچره
مقامنی ایده لطفیله صدر بزم طرب

بیراه سر دیجکوب عاصم اوبدم تاریخ
حسن افندی مقام ایده جنتی تایب

١١٤٩

مفتی الانام حضرت داماد زاده کیم
اولمشدی فضل وعفتی ممدوح خاص وعام

لوح دفعه صدر روم ایلینی بولوب
افتا مقامنی ده بولمشدی او ذکر نام

شه نقشبنده اولمشدی ازجان ودل مرید
ایردی مراده بولدی طریقتده نام کام

دار بقایه نقل ایدیجک عاصم نژاد
تاریخ رحلتن دیدی بربیت ایله تمام

داماد زاده احمد افندی بیرایده حق
احسان ولطفی ایله جنان ملکینی مقام

١١٤٢

بشلی احمد افندی بطاب ثراه
قلدی چون کلشن نعیمی وطن

دیدی احبابنه مبشر غیب
قوننه ایلدی انلر اسکیوب

میرزا زاده احمد بیتلی
صحن فردوسی ایده مسکن

١١٦١

تاریخ بیرای صندوق

بوصندوق عاصم اتدی بنا چونکیم
وجوده کلدی مثلی غیر مسبوق

دیدی تاریخنی باللفظ والمعنی
یاپیلدی پیکبوز الملته بوصندوق

١١٥٩

تاریخ فارسی

امتسال بفرخی واقبال
آمد بجمل چو مهر عالم

عاصم بدعا بکفت تاریخ
نوروز جدید باد خرم

م

١١٤٢

حكايهء سعديهء ديكر اولور غبوديه تم وا خوفی منبعی

شرفه مبنی هر شی — دعوايه خبريه افراسه

عدوانيان صدبوبر يله — مواظبتكار اوزره

اولديغم مدده ايكی سنه — درونده موضوع اولمغه

مقداری اعلو با امره — غير خير فقه حكايه

صفدانری قلنمه — او طفله هر نقده اولق

طرف ذبنرن عليه — ديكر اولور صدقه واقوصه

الا یا ایها الاحباب بکم تحقیق اولنه آگاه
بو دم بر بکم عدالتدن طلوع ایتدی کواکب ماه
اصل ... شنبجنده ذو القدر معظم جاه
شب ظلمت کسوفندن قز انقطع ایدرکن آه
کواکب سعد اخترندن طلوع ایتدی بحمد الله

شریعتدن قمو حصه
اریجک بر تعدی عدلی اولوالابصار اولنه جشمه
حیات جاودان اولدی عکس ایدوب رسمه
بزدی ملکت شرعی ضیاسی
شب ظلمت کسوفندن قز انقطع ایدرکن آه
کواکب سعد اخترندن طلوع ایتدی بحمد الله

ایده پیرشن دمادم کیم زه حق ایلدی روزی
عدالتله اولدی بیدا ایدر احیا جمله فرزی
شریعته ایدر اجرا مدافعدر قمو موذی
ایضا

مبارک بار قدومینه که تشریف بخش سبب اولدی
شرایع نور ایدی دولدی
سحاب ظلمت بجنکی کتدی هان عدل عمر اولدی
ظلمکارلر بجزی صولدی
ایضا

حکیم حقجوی صوغفوردن دور تاریخی الکٔ
عوب سرن بواسراری کالنجه بوجه شتکشه
آشنا بنده اولوب کلدی قبول ایلار بر کمدارکشه
شب ظلمت کسوفندن قز انقطع ایدرکن آه
کواکب سعد اخترندن طلوع ایتدی بحمد الله

حکیم غفور
تاریخی ١٢٨٦
حکیم

عشق دانسوز نهفتن پرده ناموسها — شمع تابان کجا ماند نهان فانوسها
جان ادا بینش پرنان کذرد از آسمان — نالهٔ ما هست بر جنبان طاوسها
غفلت دمیکند بر مرد شیطان دلیر — خوابها کان زاد هد زحمت بکابوسها
هیچ بیشی در جهان از ذکر حق بهتر هست — نغمهٔ هو می تراود از لب ناقوسها

عاصما در دولت سلطان عالمگیر عشق
شورها افکنده ام در کشور ناموسها

یاد زنجیرم اکر سازد دلان کیسوها — نمله بحر جنونم شود این دادوها
آه شبها بمنام دل تو کار نکرد — بوی تا اثیر ندارد مکر این شبوها
ندرد هر کس زنو اصبع شود افزون زیب — بسر چشم بود جایکه ابروها
طوطی طبع من از فکر سخن خاموش نشست — مشق خیر کنم از ایینهٔ زانوها
دم تصویر جمال تو اگر خوش ما نیست — میکشد آه رسد چونکه بال کیسوها

عاصم از بلبل خوش لهجه املا بشنو
دیده مستر مست بر خسار پریشان موها

کلدی و جشن زنانیکلمشدو الاولمشسکا — مشک چینی نافه دن جفته و خطا اولمشسکا

مایه حسن عاشق شوریده حال اولمشسکا — خوابی کیسو پریشان بختی بخار اولمشسکا
بریره کلمش صباح عید ایله بادبهار ارابنده — بیر سینه بر نطوقی مجال اولمشسکا
خسته می عاشق بنشین بریر دموف — ای دل شوریده هیچ بلمزن خیال اولمشسکا
نور دانکده خدا با نفس کوکلی کوستر — اسمانلر صانکه فانوس خیال اولمشسکا
ای قلم وارایسم بر مو میان فکرنه سبب — رشتهٔ اندیشهٔ بابلک نال اولمشسکا

قابل تنظیر اولمازکن نه بمله نظم هیچ
عاصما بلمم نه دن فکر محال اولمشسکا

کوشه میخانه وش جا قرار اولماز سکا — رند عصمت دخمنم ناموس ریا اولماز سکا
اشنادن شیوه بیکانه فت سوز دن — وضع ناسنجیده بیکانه با اولماز سکا
قمری شببو پرستم بلبل شیدا کبی — ناله کار و قفه هنکام بهار اولماز سکا
بیر وم اشرافیا عشقدن پروانه یه — شیوه بلبل سرودن ساز کار اولماز سکا

خانه زاد دودمان عیش ونوشم عاصما
خشم دل اندیشه رنج خمار اولماز سکا

یاردن کچم نلر دیرلر سه ایدکولر بکا — چهکه جوی مجازی بلد ابرولر بکا
رشته ایلدی بیالای اشکم سر ایدو جولر — تا بش سینم کوروب یا نمقدن هندولر بکا
زخمی سینه مه ایلدی مرهم راحت قبول — ایکی مشک الوده خنجر دار ابرولر بکا
بند ایدو سحر نکار نبان شکوه‌مه — دردمی سویلتمه چشم سخنکولر بکا

حیف
خواستهٔ اهل الفت ایتمزلر کدا زنیله

بکا
طرفه مجنونم که همدم اولماز اهولر

ایلیوب
طبعمه هر لحظه باشقه جنشین نیشتر

بکا
عاصیا دشنه ایلیوا وکا سبحه اولر

ویردی صهبای محبت شمه بر حالت بکا

سز
قابل هبو اولور می داغ غم هیچ باده

بن او مخمور غمم کیم بادهٔ کلمز تستا

اوزکه مجنونم اهولرله یار اولور دکل

کیم برابر دوصلا یار ایله وقت بکا

خنت
بدنهٔ میناء میده دم هم دم را بکا

بکا
کاسهٔ چرخ اولسه پیمانه عشرت

خشت بکا
کند سایه مه دیله کالکه دردو

دماغ
ایلدی عاصم زکام یأس ایله الفت

بکا
ایتمسون بوی کل امید هیچ منت

هب
سراپا اهل عشقه شکوهٔ اغیار دندر

هب
سراپا اهل عشقه شکوهٔ اغیار دندر

کلشن
فلات اطرافی خاور خاور اولمق ساحه

کوکلو ویر جهان اولکه مه اه دن نظا

دیکر
نه عالمدر که هر برد ویر دیر نشوه

جهان مستوفی احسان اولکن نزکولر

هب
بنم فریادم انجق دست جور یاردندر

هب
غلط کاری چرخ بازکون رفتاردندر

هب
لب دلکون نغمه لب برساز دبر تاردندر

هب
اوکه کیم برسبو بر جام بر خماردندر

هب
غلط بخشی چرخ نابجا اطوار دندر

نادرله
رقیب و یاردن شکواسی یوقدر عاصم

هب
انک فریادی انجق بخت نا همواردندر

ایدوب

١٦

ایدوب واه بیابانی پرشان که خاطر ناشاد

بجیر
کلور قمری کجمز طوقه باشرو دندر

الغنی
اکرکیم چشم جانان کورمسه حکمنی

بادی
هنر خلوتسرای داره نقش ایمکه

بادآباد
سپهر عکسنه دوندد ملر استر هرچه

دن
فید آزاد
عجب کیم وار جهان باغنده بیلنم

استاد
نظر علمنده اولور هنر بوبله موشکاف

فرهاد
دکلدر لایق تحسین باغنده صنعت

دلبر سوز عاصم نچه قانون اه نکاه ایتسون

هیمان بجرانشده ایدنلر سری استغنا

بنا نقش رسن ایله برمیدر خط اوردلر

سینه دشعله نوایکن سمندرلر

کورنسه عشق حقیقی مجازلر کم اولو

کونکجه رو عرق الکلی بوکلستنده

نبدل
صادیلدیغی کوریجک اولنیر به کمر

نظرساده دلان اولمی سخنورلر

اختر
اولنجه مهر نمایان قالورمی اخترلر

اولانشیء قطره بیلمی بجه سمندرلر

مجابیله کلی تر تر دوشر سمن ورلر

طاقلدکه بر همان ادم میان خنجرلر

جناب عزته بیر ولک ایندی اماکیم

کهست خامهٔ عاصم هنوز قانون درلر

صقلر
کوکا هب قانلی دلغی بر سمن اندام ایچون

اسمال
ایدرنا خبینی خوا جرخ دن ایچون

صقلر
ندسر خراوتا جرصرتسیم جام ایچون

اونحو فاسده هب شنشه جام ایچون

اولورکی فیضی اولور بر خرابات کیمسه‌یه سر دکل
کیم الیم دستم دسته صنم ایچون صقلر

فلک هر شب نجومی عرض ایدر لخت شناشانه
طمع ایدرنا بجی نقد بن مفلس ناکام ایچون

دل پر خون دکل بر شیشه میدر عاشق شیدا
درون سینه‌ده اولدقدن کورکز بادام ایچون

نیازکن دوابشکاه عاشق وقت و صنده
متاع نخوتی کورمز مبین بیرام ایچون

جهانه قطره باشراب دکلی ملازمکر عاصم
نه نادر خاکیا صد دنیکونام ایچون صقلر

تماشای جمال یاره پرده دود آهمدر
فلکده باکه کونکولسزمی کندی کناهمدر

نه درد هجردن شکوی نه ذوق وصلی افشادر
همان جرمم رخ یاره نکاه کاهمدر

کجیجو کیمدن نه محکمدر باکه کوی ملامتمدر
خرابات فناسمی قدیم جلوه کاهمدر

کر اسر لعل لب سبب ز تخته الذین بلجم
بنم کلچین باغ حسن اولانکچی نکاهمدر

خصوص نیجه نا اولور دعواسی انک کیم بیت
کوکلکا هم مدعی عشق جانانه هم کواهمدر

میان شیده مراتبا قلمانده دیوانی عاصم
نکاکوستر مبین اولسینه بجی بخت سیاهمدر

خرابات ایچره رندان ساغر پلور کوکلر
بنم جم دورده ماننده فروغ نور کوردکلر

زمرد کون چمنلر بند صحن باغده رندان
الهی زاهد اقعی نهادکی دکورسونلر

دماغ باده پر دود نوقد یاکنز محلده
محققا ایله بربر کاسه طنبور دکوردلر

نقوش کر به مستانه وقف ایلدم یاکیم
خرابات اوجاغن تا حشره دک معمور کوردکلر

نوله هر عیدنم دائر دوشمسه عاصم بو غزلیات
ردوسجوق شهرینک بلبلیدر معذور کورسونلر

ناراهه اولقد لخت جکر بیجان اولور
کیم جفنجه سینه‌ده بر سبحه مرجان اولور

اولسه کوردی اگر عزتلو اولور عزلنکرین
قطره نیسان صدفده کوهر غلطان اولور

بیرلکده آتش قهر اولور ثانی سخت
کوردیچاده کهنه‌نک حالین نیجه ویران اولور

برمید نصاحه هنرله مال الدن ایلری هیچ حب
نامی حکاکلک نکینده عادتا پنهان اولور

پایمال اول عزتا اسنرسک اکر عاصم خیالان
توتیای چشم خلق اولدی ایاقکاهن اولور

بزم طربده ساقیا باکرنرکی لاله لر در
درد غمدر دوا ایچون نیجه بیمارلر دیر

سبزه پایمال یم بنده بو کلشنک خلاقی
دکر ایسم صو ویرمکه بر ایکی قطره ناله لر دیر

عاشقه خوندل بیتر عاقر غیشی ساتسون
جام شرابه ساقیا اولدخی و ذاللر دیر

نیجه شکر اولر مزا ایسک پایکبه کاهیدر
نای کلوکه دمبدم سوزش آه و ناله لر دیر

نافصل اولور عاصمان بهره کیدی کسبدر سعی
کیم دیدکا مابرکی واده بش کمالردر

کوکلده اهل عشقک کیمسه هیچ کینه سی یوقدر
دقیقت بخشالک بدعما ایینه سی یوقدر

فتنه ده بیلورلر فدی یاریا نظر یوقدر خصمه
ملالدو شا خرقه پشمینه سی یوقدر

ایدرلر مشتهی ده وزمرات ذاتوت شب
دبیر شاعشقک سینه وادینه سی یوقدر

تهیدر نقد دلدن ماسوادن سینهٔ عاشق
سواد غم خرابادینك كنجینه‌سی بولنور

قومازلر ایرته‌یه هر نه كلورسه خواهشمندن
خراباتك اهلینك عاصم مى دوشینه‌سی بودر

عشق آتشینه كیم كه یانه نار نور اولور
مجوس چوق ایلینك مأموری اولور

حقه نیجه قریب اولور بیلسن بو ممكنات
دركاه شاهدن فقرا انی دور اولور

ابله كمندن ناله مظلومدن حذر
امداد اولورده حقده انك زاری زور اولور

بیجی دلنی ایله منزل آلوده هر و عشق
عقلك بولیوان چشم فسونكاری كور اولور

عقلك وار ایسه عاصم اكر عاشق اولمه هان
عشق آتشینه كیم كه یانه نار نور اولور

خلوص ایله جهانده كمسنه‌ده الفتی قالمشدر
بو كشورده رسوم كهنه‌نك عادتی قالمشدر

كیدردی بر ایكی جادلدن صنج صصا
بو مبلرده مكر بن كوردیكم حالتی قالمشدر

معبدلرمز ایلیلر بر میخانه و مسجد
مكر اهل دله بر كوشهٔ دلخستی قالمشدر

كهی تب لرزهٔ وصلت كهی درد فرقت
عجب بیچاره عاشقده كوردم علتی قالمشدر

اولكون ماننده غنچه هجر یاد ایله دلبسته
مكر عاصمده بلبللر كبی صحبتی قالمشدر

بو مجلسده بزمده دستهٔ بر جام الماز واردر
غرور دختر جمشیدن كام الماز دردر

نكین دوشن چرخه بر نشره اولسه غم دكل سینه
صوكنده صفحهٔ عالمده چون نام الماز واردر

عاشقا

١٣

تماشا ایتمك ایچون سینه‌ده عیبمز یارك برگون
بو قیداته جبنش فور فارم الدن خیبون
بزم اغوشه بر ظرافت اندام الماز واردر
بر قدح بیجه ناصیه‌له الروایم الماز واردر

ملامت جامه‌سینك عاصما هر دم تكنیجكدر
بر زردده دوشه بردلو سینه فام الماز واردر

غم عشقك اوتونوب دن بزم اسمانجكمز
نسیما اولماستو بن چكدكیم بار دچهار چكمز

بهار ایردی كیم حسن جكر بنده ابر موسم
كیما عقلنده وار بسه رطل كرانجكمز

بو دنیالنوك نظام حاقید ندكلور بونخسم
امید سوكدنا بو دا ایلیه بیم زیباجكمز

جهانجمشید دست كیشنك دبغ افرودندن
بو منزلكهده تیر چكدكیجی جور شكمان

جوابم زرانك ایمده فلك زخم نباشندن
بلحی دستم نهاد آن اله تیغ دامانجكمز

دماغ عغواهشم غایتده نازكدر ینم عاصم
نكام الوده اولوریا اسل بونامنا جكمز

عالم مكدر سازطبع اهل هوش اولمز
بلا سرچشمهٔ آب كه خاشاكپوش اولمز

فروغ نور عشقی كوركم هنكام سحر كهده
چراغ شعلهٔ آوازهٔ بلبل خموش اولمز

حرام اولسه اوزده نعمت دنیاده كفنارك
كر داغ و شرحه‌لر جسمی بكلبه چشمپوش كوكر

محی عشقله اولور نار اشكند نالهٔ ظاهر
نثر آنكهنده كوزمز جیسی جوش و خروش

مكر سرمست اوله بو خسرو بو عشق خانه‌ده عاصم

اگر بن بیلدیکسم کیمسه بر هیچ یاد دوست اولمز

کهن سرمایه‌لردن جا بجا لاله بهره‌وار اولمز
سبوی ابدیده شوق خاکه قطره بار اولمز

نسیم جنبش ابروی جانانه‌دن اولور بی‌باد
نیاز ناز نابرجای عاشق استوار اولمز

نگاه رغبت ایتمز خط سبز باده‌یه کج طبعان
تماشای زمرد سانکار چشم مار اولمز

مجازدر یابیه آزرده اغیار اولمز بی‌خسته
حقیقت باورد مطراننده خار غنک اولمز

تحمل بیننه اهند لاندر طعن بدگوی کلمز
هزاران تیغ اولور چشم سننه ذاخنده اولمز

دل اصحاب قبضک نقلن جمکدکرن
سبوی باده دوشدی عزتنده بار اولمز

دل همت بلندم عاصما هر چرخه میل ایتمز
همای اوج دانش دکمه شهباز شکار زه اولمز

دم اولمز کیم بو شبو خانه‌ده آه و انینی اولمز
سپهرک باز گون طاسنده شاد طنین اولمز

محله قابلیت شرطدر باد انیسانک
تماشا اهلکه هر بر قطره‌سی در غیبت اولمز

خدا جولر بهشت و دوزخی یاد ایلمز هرگز
دروغ عشقبازانک جایگاهی ان واینا اولمز

دل لخته نصیحت کار قلمز مو بدن فهم ایت
کدنا نرم اولدیغنه قابل نقش نگین اولمز

عرو بر دکی نظم دلجوی شیوه عاصم
جناب میر عزت کبی داماد گزین اولمز

یگانه مصرع برجسته دیوان فطرت کیم
اگر مجموعه کون ایچره همدوش و قرین اولمز

بنه بر شعر خوش تفهیم ایلم عرض هنر قلمش
که هر بر بیتی بر دیوان عالیده کمین اولمز

تکلف

تکلف بر طرف کیمسه تهید نقد دانشدن
اوره‌گین شعره هر کیم ذنشا آفرین اولماز

روزگار اهل دله غربت ویر دخوار ایلمز
غنچه‌یه ایلر کل خندان کلی خار ایلمز

اتحاد ذاتک وصوت سیرتی قلماز اثر
کاربنی بینک نمایاندکه جدوار ایلمز

یا قدیمی جویند بر پروانه بو زور کار بی
شمع بزمک زیر پاین بیهده تار ایلمز

آفرین اولدنده کیم میخانه دخمک ایلمز
دوشینم چشم نازک کیمسه‌نک بار ایلمز

جور تبه صبر ایلم عاصم بیهده آه ایلما
زال جادوی سپهره تیرلر کار ایلمز

بو جرنکاهده دوستکه راند و همکین و اولماز
نمایاندر بو کیم آیینه‌ده چین جبین اولماز

دل صیبا عاشقده یار ابنی اولماز
بلی بر کاسه کیم اشکسته دراندر مطنین اولماز

ترنگویانه نخوت دشمن کفنار شیرین بدر
مزاج محی برستانسانکا دانکبین اولماز

همیشه چشمی دنیا ولدیغندن کلادم تبرک
کخوانن شام ولاه هر قنده عزم امیر اولماز

کیسنکیر اولمه کاقامه ازسا کدر وبریند عاصم
شکار مرغ دستآموز محتاج کمین اولماز

متاع نظمکی عرض ایت دلا بر فاضل دهره
کراندن عز اهل دانش بار و معین اولماز

سنو هنقیت محمودی فنانده کیم هرکز
اولانلر خسرو دکاهده والا غمین اولماز

دموزامو زحکمت کیم دبستاننکالندن
ارسطو دانشان همدرس شاکرد کمین اولماز

شه اقلیم عرفان کیم علو قدر و شاندن
فلك انکشتنه شایسته فیروزه نگینز

خدا ذاتك کدردن حفظ ایده ابن طبعن

غم کیتی دل نادانه اثر ایلیه مز
تیغ جو بینا بلی قوتك ضرر ایلیه مز

مسکنته بو زینی سوز نشاکم مهرك
پرتو تربیتی سنکی کهر ایلیه مز

ساده لوحان اولوبن باو خشت نوخشنه
خطك اهل دله اثر کذر ایلیه مز

هنری سنز ابدیه ذاتنی دوشنکه رك
کیمسه خورشید درخشانه نظر ایلیه مز

بیر واجی اسحق بویله فالورسه عاصم
بعد ازین ظنم اودر کسب هنر ایلیه مز

غم عشقك دواسی مرکدر نامردلر بیلمز
اودرمان سوزندن که جانه سبن نبیلمز

غبار چشم عاشق پرده کوزکه ایلمز الم
اوبر کرد انلو دوقیمتنده کردلر بیلمز

غرض ملك وجودن نیست پا اودفنه دن ایجق
سیاتیه کبی یهوده عالمکردلر بیلمز

تجرد جامنی نوش ایلین دنده ملامت دوست
مرقع جامه جانسیجه شال ذلو بیلمز

یونسن دکهده مهرو ماهه دانیند فیض اتمه
کشاد و بست باکتبن نردلر بیلمز

نوله کوز شایلمزلرسه فغان بلبل زارك
دخی نو کستره دجود خزان وردلر بیلمز

دواسی رنج عشقك جانکدازك مرکدر عاصم
اودرمان سوزندن که جانه بیهیز دلر بیلمز

تماشای خراباتن جدادن دور اولان کرمز
اونز میخانه سیرانه انجق کور اولان کرمز

برابلر می ده زاهدله هیچ بن قدح پیما
اوظلمتکاه هجرانه فروغ نور اولان کرمز

بنبجه زاهد جکر تاج و عبا تفلتن بیلیم
اوبادك آتشناحر ابله مرد اولان کرمز

سپهر قرشطو دمتی نیر کوکدن جاندر
اونزالك جنکینه رستم کبی برنود اولان کرمز

مزلجیم عاصمانا آباد اولماز سوز بجرانه
بلکی کرمیانه برتابه هو بنجود اولان کرمز

هو سینه ده کیم عشقان ایله دیخ بولنماز
برکلبه ویرانده کیم کنج بولنماز

بوقدرده عاشقده برشخم ریا یك
کلبانجه میکده ده پنج بولنماز

بادی بنجه اولور اهل دلك جاودیده
کیم دفع غمه باده افرنج بولنماز

هر کوز نوله خورشید کودمز شناده
هر باده زمستانده نارنج بولنماز

تحقیقم و دره ملك عجم هل عاصم
نامی قدر اسنا سخن سنج بولنمز

دکشن کوی اولان کیمسه یاشده اولمازمی
نفاق بلمیتك اعتبارکی اولماز اعشمی

سهو ایله ابد هر کیم استنسه تسخیر
کوکلی دیدکلر شهرت حصاری اولمازمی

بانوی کل اولسه ده عشقیله کل او جانه غنده
هله بر باغ غملك آه و زاری اولمازمی

طریق عشقده نا اولمیجه جو یستان
دور عاشقلرلك قراری اولمازمی

کلوب احیا ایجی بیلمز سنه بولدعنچه دل
دیار محنتک عاصم بهاری اولمازمیدر

بحر دکبی اولماز چو فنا ملکنده سلطانلق | کران سرمایه لکدن پاک ایکن دنیا بساطانلق
مثال خوب عاشق تو امار زلف دیدر | بره دوزلر اولدقمنا ولمشدیر بنانلق
کلاه عوقلرله قالدیر بر خند دنداندن | عجیب دنیا کرام اولور زهانداندلق
طبائع زنیاب عشق سینه سوزن مرد صاحب دوزن | نهادنه شیر بزده وار دنشنده هواسانلق

طوتار لر میدان ده کوه وکشتی قیس ایله فرهادم
دیار عشق شهراهنده عاصم اولسه اسانلق

فیض عشقیله جهان کسب نشان ایتسم کرک | بر زمان دلمرده نام داستان ایتسم کرک
داغ خونالوده لرله زیب ایدوب بازو کری | هر بر نیز شاخ نخل ارغوان ایتسم کرک
فصل کل ده نغمه یه مشتی وار در عندلیب | ناله‌می بو وقف هنگام خزان ایتسم کرک
بر سهی قد چمن جا ایلیوب مرغ دله | سرو بالا اوزره طرح آشیان ایتسم کرک
صورت جانانه دله دیده دن نقش ایلیوب | جسم خاکی طینتی هر یک جانان ایتسم کرک
ذال چرخ ایله مدار یا ایکی شهد فکرو | دستمانه بر مزه هفتخوان ایتسم کرک
ایلیوب اعنایه کرد ینده بو خلقه سینی | دو داهی رشتک خیط ایدجوان ایتسم کرک

نقد جانی وصل دلداره ویرمی عاصمی
فن عشقک ابجدندن امتحان ایتسم کرک

جهانی بنفادمج اکر جا کورمک استرسک | فنا فی الله جانبنده دیلاد جانان کورمک استرسک
بولنماز جاکبی آنک دخی بر جا مخصوصی | بنون اندامنه باقا ولینک آن کورمک
صالند فجا وکل چرخ ناز ایله قد بنی تماشا قیل | نهاکورده انشلاغنی اکر یاکورمک استرسک
دردن اهل دولتده بولنماز کوهر عرفان | خنار دیاینک کیر کوکلنه کاکوردمک

نوال صحبتی سیرینی عاصم دردمیا ایلان
اکر کیم دوزخ خانه کده مهمان کورمک استرسک

کحل عشق خاک پای چشم قتانک سنک | نازو عشوه بو سرچین طرف دامانک سنک
دلمی وار کیم انده یوقدر داغ سوزانک | هر کسک کوکلنده وار در دد پنهانک سنک
هب بو لطف و بو ناز اولان حسنکله در | وای بر کز کوریسورکه دوی رخشانک سنک
فکر یا بو کل کوی و دشتی کشت ایتمکدیوم | آه بلبل قنده دای سرو بستانک سنک
نار عشقدر یانمغه پروانه وش موم و | نور مخصصم قنده در بلبل شبستانک سنک
هر کسک وار کی وصلنده دماغ عشنه | بر بنم ایچی ناکام الود هجرانک سنک
کول قاپوسی نکرد منیا نا اولدیغین سیر ایلیون | آسمانی جام ده جمال کر یبانک سنک

عاصما مرات فنک سوادن منیر ودر
وجهی وار رباقماز اکانه قتجانک سنک

دماغ جانه بخش علم ظاهردن کسل کلدی
کتور میدانه عاصم وار ایسه صهبای عرفانک

باده نوشان هوادن زهرۀ زهاده دل
ایلمسدنی شمدی کر عیار ترسایده دل

شعلۀ آواز مطرب جانه کار ایلیبو
ناله‌لر نحچقدی بام پردۀ فریاده دل

ای ستمکر زخم غمزه‌ک کوردم دوادیمی مکر
دیده‌دن دلدن جکردن خاطر ناشاده دل

جام لبیجه سیر شکر دردعضاده تبسم بعید
نجم بخت کیده‌لم کلی یادی سعد آباده دل

عاصما نار رقیبدن ایلمش ندیم اقرب
کوجه‌تنک قلمدن نمالت استعداده دل

زوال صافی مشرب مقتضیدر حرمتندن دونک
بساغر می فروشان ایلر دولجی بر شر وادنونک

دوندم داغدم کوکسم جبینندن جرح واردونک
الهی باکه برباد اولدیغی کوستر بوکردونک

ملایم طینتندن باشنده دفع غم قلمز
وسخن لقتدن محتاج اولدیغی کوردایم صفانک

مکر اکدکلری دو سبکمغزان نعال اندونک
کرانسر مایه‌لکدن کجدیکنده خاک فنانک

فلک کج طینتا آلتندن اشکال ایلر
فرار جشم قلمخفل مقامی زلف دلبرونک

دواماجای شه بیکانه یود بلمک محالتنک
اسیر دردمند عاصم زار جکرخونک

کوزنده اشک خونین چشم کوزلمده خونرنک
تمایاندربا فلسم شکر بایه‌نخودنک

خوبعذار درخشان اولداوزده دول سیکالرک
چشم خورشیددن سیر آفتاب سنبلرک

عاشقدر دردونن سوبلادر بلغنا
ای صراحی مجلس عشرتده کی قلقللرک

بیرلرافیونیجیه میل ایتیسونلر می کوزنده
حفظ کافوراتیم ده خاصیتی فللکلرک

جوشش اقبال ایلر حال بیرانی شاه
اکثری ویرانلغی سیلاندندر سیلرک

دوزکار الدانوب عاصم کلوب اجلمدر
بویله برباد اولماسینه بات اولالکلرک

دردسر خمار ای رند شرابخواره جک
کیم دیدی ساکر تدروقجام میکناره جک

شرب پهودزاهد خشککه شرانقضی
سببی بر دختر رزدمردایسات اشکاره جک

ملک دردو جیش غم ایلدکجو لکر برکناره
ساقیلر ای عشرت وارده همکناره جک

لجه‌سی بحر دوغرقه کر عمو مددد
زادل مرادایسم کند یکی برکناره جک

خم کبی مایه‌دار فیض اولمق ایسم مراد اکر
بایکی دامنه جکوب بکله بر و قاره جک

دواکوزم هلادکی پالک مشرب دشمن حالته
سوینده کوکی ابصار عکسینی ناکرد زانک

نه ممکندر جهانده اولمایه دوزلند فیضی
قالور محتوی بینهاهیج فلککده مهر درخشانک

سهولیله ایدردی اهل تمکین پایه سین اظهار
هزار آتیشه زخیله جیقار کوهری کانک

مه نو بدر اولور ایجکی کلف کتمز عددانند
اولور بر وجهیله عینی نمایا اهل نقصانک

اولور حفظ نعذاده یادکار مجلس افروزک
سوینمز ابر دو خشم عکسی شمع بزم افشانک

دواکی

نه درد سر نه بیم شحنه وار اغیار دوقنده
هر چه دیدمسه نایاب بنم یاغمده خون دل

روان اولسون بر داغ اشکم کوزیمدن خطلك
بهارا باغ امید افسون کلستان غمده خرد دل

فورنده باده نکجونه ایله قانم نور الجسم
مثال مشك بویا جسم سوزاغمده خون دل

شهید تیغ عشق اولدقده عاصم اگر یانم
کرقالمز خاکدن ده آفت جاغمده خون دل

نیابد تر اثنك هرگز خواب شیرینم
زبس نازك دماغ افتادهم سرمست میسازد ده
نمی آید ز من سازکاری هرکجا باشم
نه خوب و زشت بکسان بنگرم آیینه وش هردم
شه اقلیم عشقم گر فلك در پیش بگذارد

بود ادنی نشئه مینا صهبا خشبو بالینم
برنك ساغر بکوی معنی رنگینم
بدو شنبه تمخانه مینوشم و بمسجد زهد ابنم
نبیند بکنفس مردم آزار و دو جبینم
نمی خیزد غبار از دامن کهسار تمکینم

ندارد طاقت حرف کرانم گوش نامردان
سزای آفرین هست عاصم درد سنگینم

رفعتی بی سبب اولماز خاك اولمایتجه بلمدم
ادم غم قدر نغمه عالمده زهره خوشکوار
خوش نشند دردرو بر سوق ابکن صهبای تاب
کچدی عمرم حیف یانکجه صالنمخانه تنك

فوتنای چشم ادراك اولمایتجه بلمدم
مبتلای کیف تریاك اولمایتجه بلمدم
نشئه صهبای غمنك اولمایتجه بلمدم
شهسوارم بند فتراك اولمایتجه بلمدم

عجبی

٢٧

غنچه خندان اولمز تا جامه سی اوله درست
ذوق عشقی پیرهن چاك اولمایتجه بلمدم

انتظارك عاصما طبعمه زحمت ویردیکن
وصل دلداره هوسناك اولمایتجه بلمدم

عالمی سرمست مدهوش اولمادقجه بلمدم
ذهن بر سنان فهم یاد دل تأثیرینی
لذت شهد کلامی سویلین فهم ایلمز
چاشنی زخم چشم خشمنی دلبرلکی

کندمی بیگانه هوش اولمادقجه بلمدم
شعله ادراك خاموش اولمادقجه بلمدم
نیدیکنی ذوق سخنی کوش اولمادقجه
بر تغافل شیوه یه دوش اولمادقجه بلمدم

ذوقنی ارباب تجریدك جهانده عاصما
بر ایکی کوت خانه بر دوش اولمادقجه بلمدم

همدردم اولماکه دل غمخواره صاندیغم
منصور اولمیانجه یا زمزمه فرازنه
هیچ جنون و عشقم دائر اعتبار گفتگوی خلق
بر وجه اعتبار بود کلو مظاهرده جلوه لی
هیچ جهلم جیفده علم دکل نتیجه سی ملك

بیگانه چقدی حیف بنم یار صاندیغم
معراج عاشقانه ایمش دار صاندیغم
دلمرده داستان ایمش اسرار صاندیغم
هیچ بار ایمش مکر بنم انبار صاندیغم
سرمایه خسارت ایمش کار صاندیغم

سر منزل وصاله ایرشدیکی دم جاه عشق
رهبرلك ایتدی دهرده خونخوار صاندیغم

دلدارك هلاکیله اولور ابجی ندوز حرم
اولور چشم خشیتی زهر نیش عقرب مرهم

اولان شب زنده دار ایلر صباح حضرتده آرام
شبابکم منزل المده صبحم تا ابد یادم

اولور محو اصل حق اهل نقصان مردکان ملتمس
طریق تجرده لازمدر زنانه شبهه بر مجرم

ندو بر ابتمز نور عرفان اهل انکارک
نیجه شخصک کلورسند اشتدلر کجه بر دم زمزم

نفس پاینده نای کلک عاصمدن اولاندر ایجون
نی حکمت نوای خانهٔ صاحب سبلر همدم

کوکلده داغ غم عشقکی نهان بولدم
بنا اول خرابه ده بر کنج شایگان بولدم

دیده دفتر اول بلبلم بو ساحه ده کیم
نه آب و دانه نه خود کنج آشیان بولدم

جهان هلالکی ایکی بر نگاه رحم ایتمز
مزاج یار عجب دشمن امان بولدم

جهاد باغ عناصرده چون کل رعنا
بهار عمرمی همچو کی خزان بولدم

لسان صدق ایله دیو فخر جهانه جفا کیم
نه بر مرادمی اکلر نه ترجمان بولدم

کورنجه جام می تنده فا بنادی جانم
هنوز کنده یم شربتجه باده جان بولدم

تمام عالم آب ایچره کوردم عاصم
او نشوه کیم نه جرعه ده عیان بولدم

غم خمار ایله ساقی بر اضطراب اولدم
بهی خراب اولاسی کل اینش کباب اولدم

بو بزم کهنه عجیب دکم ساقی کلرو
آیاغی ایله صوندم قدح بر خراب اولدم

سیاه روز لغم فکر ایدوب تمام عمر
مثال زلف بتان وقف پیچ و تاب اولدم

کیمده که شیشهٔ ناموس شکسته ایردی
حجاب ایلر بره کیدم همام بی نقاب اولدم

دیمش

دیمش بو مصرعی قدسی دیلمدن ای عاصم
زمانه هر کیمی کیم یاقدی بن خراب اولدم

قابل فیضه کرمکار ایلر احسانن تمام
مهر ایدر ماه نولت الیله نقصانن تمام

متصل اوج کیبی بدر اولماز فلکده قرص ماه
سفره سنده نور می کردون کیمسه نک نانن تمام

حسن اولور ناقص بولنجه آدمک عقلی کمال
چرخ ایدر می کیمسه نک عالمده هر یانن تمام

رند اودر کیم ساغر اشکسته سندن نجیه
ویرسه بو لعل بدخشانک اکر کانن تمام

مایهٔ نقصان اولور اهل کماله حرص مال
نا قصلک ایلر کرم خلق ایچره عنوانن تمام

صائبه هم لهجه عاصم کبی شاعر کوردمدم
جمله نک کوزدن کچوردم کرچه دیوانن تمام

ابجوانی لولویه ایچره ماه اسکندرک
خضر هنده ایتمسد سیحب شانن تمام

پیر صنعان دوشر ابدن قدینی اسلامده لام
عشق دردی ایله قوردم معبد اصنامده نام

عاشقی چشمک صیدی اولرجغم بلمش ایدم قیمت
کوردیکم لحظه همان آخر بادامده دام

دد نه ابیم سبب اولدیغینه درمانی افلاک
رند مخمورک اولور چاره سی انجامده جام

جلهٔ زال فلکده کیمی جا قورتاده مز
ذوق ایله اولسه دخی عالم اجسامده سام

هر کسک خصمی وار ایدو کنی احساندن
دمر ایدر مرد کرم بیشه یه انعامده عام

بید رکوزلر شرع محبنده کواهم
عاشق لغمه چشم ترم آتشی آهم

نالچانسنکه صبح حشر خوش آمدن | بیداد اولدی مرظلم اودن بخت سیاهم
اولسه نه عجب جانکهم سینه خوبان | کلزار محبتده هماز مهر کیاهم
سوزنکبی کچمز سنه اکر اطلس چرخی | بر لوده ده قالماز کوزلرم ناوك اهم
ادنسوکه یوق فنا ائمه الم ایجنده | برآه ندا ایجکه جك جرم وکناهم

آسوده ایسم جور فلکدن نوله مخدوم
چاروکشی میکده دربجونکه بناهم

ب

عاشقم عار ننیدوکن بیلمم | طعن اغیار ننیدیکن بیلمم
آستان تو کلم طیبا نوب | فار غم کار ننیدیکن بیلمم
دل به بر یار دردیکوار انجق | فکر اغیار ننیدیکن بیلمم
مستم اما شراب عشق الیکسه | کوی خمار ننیدیکن بیلمم
کوردم بر رقیب ستر دلیر | کل بیجار ننیدیکن بیلمم

عشقو دیر عشق ایشیدیرم
غیری کفتار ننیدیکن بیلمم

نه غم دل فیضیاب اولمز سه دهر ایله اغنیاسندن | کر یکد دعادن ازاده لك منت بلاسندن
بیلن هرکاری حقدن مطالعه بنده م ایلمزدنا | خداونده اولور راجع شکا کنخداسندن
نهاد کریم ایدوب عبرتلم باخذ فدن لقاسندن | کف امیدی قطع ایلدم چرخ خاك عطاسندن

بن

قوماز

٢٥

قوماز غرق ابر سلیم اولمغه عقل سلاح مجبوری | کوردیدی کشتی بحشمه اولور هب تنا خوانسندن

کنارك سادهء دهر وشکدی بکه دالغینه
سنا بنوب شهرینك الفینه مشرب بیوفاسندن

غرض نام نکو تحصیلدر دانا به دنیادن | مراد شاعر انجق اسم دربیت معمادن
اولور تن زاده بحر رضا ولدسته آشوب | کزندا بر فرزلی ماهی بنیغ موج دریادن
کرات بار هنر البته کرد تیغ غیرتدن | نکاه ایتسك هویدا دیو معنی شاخ حرمادن
صفی بی چشم کبود اوسه اندام نو خطلرکم | بلای اسمانیدر سر عشاقه بالادن
مثال نخل بعوز اولمز بوباغ ایجره کرانسایه | رها بولمقده بلرسلك بحوز وسنك برنادن

خروش عشقده کرنالکردونی ای عاصم
تهی قالدقده دور ایلر مجی هیچ پیمانه صهبادن

آه عاشقدر سر زلفك پریشان ایلیین | کلشن حسنکه کی سنبلستان ایلیین
جلوه کاه بلغده اول سرو سوزن قامتی | بیم دست شکوه دربیچیده دامان ایلیین
جان حبیب زخم سینم تا ابد امان ایلیین | جاره سینه لعل نمکیا شکره بنهان ایلیین
فکر بانمنتار نا الحسانه درسیهم | وایه می خوا اولدن نکو حرمان ایلیین

وقت پیر عیده بجاد کهنه سالك کوکلنی
سوز نار شکد سیند قروزان ایلیین

دشنا جشند دردن داغ داغ عاشقانم | مهر خشردکل خوددوکی باغ عاشقانم

منت بوی کل امیدی چکمز یأس ایله
هب ذکام افسرده مغز دماغ عاشقان

دنه دلدسته الدکجه شاه دهر اولور
افسرده سیند دکویا ایاغ عاشقان

مرده دللر شمعنه کافور دیافسون بنه
کردن مینای صهبادر چراغ عاشقان

عاصما بن کوردیکم نشوه صهبای عشق
حشره دک اولیاده نوقدر فراغ عاشقان

امیدا ولمز کنج لبده کچه حالسیه دو
غمدن حقیمن نقاملرز اول عیار هندو

جهانکچه هادات وارت بیند قدرعا
نکاه اینسلک هویداد بومعنی جسمو

بونک زکر وجوده انک اما جانه کاد
مرحچه دیباعنده ماریخوماریدکو

خط بیت لبی ایما وعده وصل ایدن اما
نغافلد نجفنا معنی شیم شهبت ابرو

ترقی یا بیما الیلرسیم نجنا بومعنی
بافلسم دو غاددخا دبخیر کیسو

هزاران طودابله جولان ایدر مضماردا
سمند طبع عاصم فرقه اولتمز اسیب عادو

عیاندر افتاب آمر برستان دوی دد
کردو نسنده خلاص اولماز فلکدن عشق

هنر بونهر بجا غوبیر لیتو الله قدر هماد
بوبانیخانه نک حاصل بنده سطرنج

بنم فهم ایلدم براغنک مقتو اولمند
دلک افساغشقی بوسوزکلم سهدند

نه کوزلک آه سر دیسوز دلد غزی عبر
تماشاغاه دهرک بافلسم کرم وسرد

غم عشق جنونی انکیز ایله عاصم هلاک

هنوز

٣

هنوز ای جان طبیبی اولمادک آگاه دردندن

اولنور کسبده طفل ایدن برمذ دمان
بخت سیاه عاشقی کوردیده ددعمان

بیلدم چکنجه سینه سینه ناوک کمان
کیم پیرلرده اولور عشق مائل جوان

فائده اولسم چشمک اکر نیجه ایکن
چیکلک دوامی اوستنه خنجر وابروان

دامانکه دوشرسه امید امان ایله
اولدر رقیبی ویرمه صفیمن نه دیکیم

عاشقا بدیجه دلبره آغوشی کمسه
اولدی هما او خنجر خونریز ددمیان

نازکه ده لغو دیبلودم عاصما قلم
بوبنج بیتی نظم ایدیجک اولدی ناتوان

سنی بادی عرض فیل ددرولتما بنه
برداو دککه بنده سیددعقل و فکرو

عزت بیلک اولکه ایلسم هرباده جهی
تعلیم طرز نظم ایلم یارانه امتنان

اول بکسلی دعوضه دانش که کوره مز
حول نکهده اولسه نظر بن اناده جهان

وقف ایلدم ثناسنه کلتر ار طبعمی
آلسون همان حاصل نظم زمانه

مرده غفلت ناسزادر زیب صدد
خوادو شمر عاقل جای کنار بایلم ایکن

ساده لوح نقش کامل غرتن کوردکیم
دامن اوراق دوما ایلمز بینام ایکن

دل تماشادوقو چشم بادرسیز اولماسک
توشه اهل دنیا مزیلت بادام ایکن

اولماز آزرده زیا خلقدن تا بحنه
زخم دندانه امیند میوه نرخام ایکن

عارفه ازاده لك حكمیندن سجیح دهرده
قلبا ولنسه لفظا آدم کندو سنه دام ایکن

اغنیکاه ازاده عشقه خالدر دیو | آتشین سوزانه قومشلر سینه بر خالدر دیو
خاکساران نشو نما آلماز می فیض عشقدن | سبزه انکور قوغاز می خم کلدر دیو
سینه چاکدن دلبر خوبی عرض ایلیم | اولیبت مغبچه به صهبابه مائلدر دیو
اره لر مژکانلرینی ای غمزه خونریزیش | طوغیق اسرلر او چشمی مست فتانلردر دیو
جوهر عینندن بیجه دمدر که باقمجا | میل خونریز سرشکان نامی سائلدر دیو
خال صانعه نقطه قوغیز کاد دیوان حسن | مطلع ابروی یار حل مشکلدر دیو
بنات ویدر نقش دو عالم جلوه کردد | سینه مه اینیم قومشلر مکر دلدر دیو
جونکه ایدر خون شهید عشق طور رمز | قانده کنس طوغمق استر یانفالدر دیو

خواستکاه انه مبارکت اولسون ایجون عاصا
استمم بن دو دنیایی زائلدر دیو

دکل خط سیه پیراهن رخسار دلبرده | سیجا آه عاشق جکدکم مهر دوینمه بر
خط سبز صانعه ظاهر اولدیعه دوی | نشان تهیر جبیر یارده ماه منورده
کهن مصحفده یوقدر جاننیسی تازه | بولنماز خط سبزندوی زلف عنبر

ایدر

ایدر معتاد افزون مستزاد ابیاته | کیجه لر قدر موزونکدن اولمقلر خطه

سببه مستی عشق ایلدم عاصم کی نادم
ادافهم و سخندانه تازه نو خط بر جریده

بکجه هاد اولدقده سالک فیض یولاد | منزل المانه داستروالك اولمادقجه
نباك وبدهر واولور بر ذات جسبتلم | طوغریلقنا وکده خوشدانکر بلك
نالرکاه انیدکه او نظامه سوز کجدکی | قالکا امیدم همابرده لحتا نیرده
مرد آهن دلده اولمان تابا عشق سینه | وار دردا انتشده هوا سانلق نهاد بر
بکزه مرخص خدادادیه جامعادی | زیناه اولور کبوترلماز غنچه تصویر
اتحاد عشقی کوردکم کرد قمری کبی | جوید سرو کده یا خلفه زنجیرده

معنئ رنکینده کل عاصم کیت خامه مه
فان قاشاند کدم ندیم و کتنسطیر

علو قدره باعندر تواضع داد دنیا | اولنور مرخانه سندده اهل عرفا صدد
ذنیر بانکه خلقدن اسمی خود کبیی | بو عالمده مکر لطفی واداعلا وادنا
باجمع مالده بدکی بیلمنا ورد قیدی | عجب جاه اهلی لطفی بولورده دنیاده
سواددشته بیمنیدن آینه جا | دکلدر مولیه باز وساقی دلارا

جکر دك ساغری زاهد الندعاصم
تر عالم کوردکی بیلسك اکرم اصهبا

دیدیلر شنام ایدر کفا شو شتنه
بنیانلق هیچ یاقشمز ارباب همتنه
اولدر اصلی حکمدن بکیجی بر یاك یاقنور
بر قیونو حلالی قانی بالاسنه
دو کلدی صاحبدی نقدا نشکر ایلکلعبد
جشمم عینیله بر شا ایدر بکس سفالسنه
هر کیسی انداسیله شیرین بنا کوردیکی بجیم
تبرد بر اکسی اولدم بر قیبرم مزارسنه
خیر اولوراوانجام کاری هر اتیبی اسا اولور
وقت فرصتده نوازش ایلینز اعدا اسنه
عاصما بیر سخندر شاکر شیرین ادا
رشتك ایدر ارباب دانش شعر اشتهانه

خیال عارض جانان دل پرتاب ایچره
گل صددر یکدر پیمانه صهبای ناب ایچره

دعا قدر خدنگ پستا اولور کردنفرا
دو سرلیکده باز کوندن عکسی آب ایچره

ابد صحابیجال صفحهٔ نیخشتده ده
بولنماز معنئ عرفانی ناطق سوز کتاب ایچره

نگاه خاطرنده غافل اولمدر دیده
بولنماز رسم دخی کنز طلسم هر خراب

اولور عقبی لخت نابرم تاقیده اولان
ابد بیدار اولنجه خنده کبی غلادکس

نه سبح اهنینده قو تبلور نبات انسد
اگر شیم اولنور تخاملق بوکتاب ایچره

دیا الو داو لاکجیرك تو ابجا اولمازای عاصم
خطا ایلم دتنها پوشیده صو آب ایچره

باقیجه عاشق بیدا اوقامتل اولدر
قالورمی انده طاع عرضحال آه دلداره

کلیم دلبیجه پا اور نار جلا اولسون
تجلی جمالندن اولورکن کوه صد پاره

برالده ساغر باده برنده غضب دلدار
نیجه دکسون الی رمست عشقل غریبه

دواسی درد اندوه لك نزاناید اما
اوده دفع غم ایتمز نسه اکر بلمم ندر چاره

عرض بر نشوه دعالمده بچون نیلتر ای عاصم
بانکه خود دلدارکن تهجا جام سر شاره

صاکو هر دوره ممکنی غمکین اولمیه
بر دم اولمز جهانده در باده بوزجین

باره موزو طبیع اولو المینه دلنخل
مصرع بر جسته هیچ قابلی تضمین اولمیه

آفتاب اولسه دخی پاما اولور هر جا بینن
جبقلع اولور دلکرم انده غمکین

ونغزاله

٢٨

تبع یاره جان سنا اولسون دیمکد دغری هیچ
بر دعا بلمم قبوله وقف امین اولمیه

حسرتم بر نشه خونك وصلنه عاصم کبی
بر شراب نشئه بیم کم طعمی شیرین اولمیه

بیکدد وطنی قولکر صد باده مم و سننه
مرهم برینه قویه نمك یار مم و سننه

هب سنك طعن اغیار اسلاصکره کلادم
مختصر دهرده کهواره مم او سننه

تجد جام دجامر هم بهبود دن فلك
بر زخم نانه اوره همه باد مم او سننه

لعل لبلك عنبا ایله جام باده نك
دشمن کو دنیجه بودمنخل یدهم او سننه

بستان سرا دهرده بر سروسر کسك
قونمانکید دمی بود اوادم او سننه

مبنای قلب عاصم شید اشکسته در
تنها دیا صنم خشن صد پاره او سننه

خمار غصه دای ندیمکش در دیر حکمه
همان شام و سحر جام عیشی هیچ کدر حکمه

دم تیغ سیر نکاهك قلم زهر آلود
او قدرنده تحمل چشم ظالم سر مست حکمه

تحمل کیبی ارباب سلوکره زهر اولماز هیچ
صفای خاطر استرسك سیکبا د اولمز

خنجر نکد دلدار دروغنده برلغش د
تحمل ایدهم هجرانك ای چاره کر حکمه

دواعادت اولنجه سو تحمل اولماز مجرب
غرض نشوه دیسه عاصم باده دن شام و سحر حکمه

خوشا او زخم که هنوز ذاره محنت اولمه
مثال داغ درون دشمی افاقیتا واله

خوشا او عشق و ذوق و انفعال کیم بادی
تمام مرتبه بیمان شکن بر آفت اوله

خوشا او نامهٔ صد پاره کیم مزیاسی
جفا یادسنم دوستندن شکایت اوله

خوشا او وعدهٔ شبانگاه وصلنه فردا
که صبحی نوام هنگامهٔ قیامت اوله

خوشا او واقف اسرار درد کردون کیم
مثال عاصم شیدا تمام جرأت اوله

سپهر کینه جودن وصلت یاری بنان ایتمه
کوکلی نیلو سله ایله دشمن افشای راز ایتمه

کوکلدن اولمادقچه سوء بختی اولماز بر نستنی
می غفلت ایله سرمست ایکن مینا عنان ایتمه

دیر و سرمایه نیغ غم مشق ز برکرد آب
امان ای قاتل ظالم زخم چشمه جانکدار

سنک ساتر آتشی بحشاه کوردمه
همان درکاه لطفک زمرهٔ اعدا ده یاد ایتمه

فضولی لهجه سیلی بو بلیه رند انز غزلیات
سنلعکات دکلدر عاصما حرد انز اتمه

قبل نظر خوبکره اولدقچه عذار النه
منع بو قدر بادهٔ ناب ایله التعالنه

دل ریمه مست هوا ایکن اوقحی دیمان
قالکدا اینی دلدار ایلیسک هما اصلانه

دوشمسون بو خرم مکر وش دل خلاص
عنکبوت حرص شومک رشتهٔ امالنه

دیمه دخت ایله اولور البته جونان خیال
کوردیکی نسوذ کبی خلقک حریرو شالنه

ای طبیب علت دلدر عشقک بیلدی
باق هله باق عاصما اشکسته رنکک حالنه

نظر رحمت ایتمزمی عجب یار دخی
رحم ایدرمی کوریجک حالی اغیار دخی

طاشمه تا اثر ایدنتا اوله دلدوز بنانن
دل سنکینکه آه ایلمهٔ کار دخی

چاره سازی غمک قبضنی کوردکیم ظو
دور جهدن بر وتا خانه خار دخی

شرط المدنتولو دور اوله انجمسنه امین
ایتمز احراق یقینا اولمیجق نار دخی

عاصما دنیاده آغاردی نیجه بر بو غفلت
خوابدن ایردی سحر ایتمه مبین عار دخی

هر زمان اولمقده بر شهبار حسنک لانه سی
عاشقک حالی فالودی هیچ کدوینه سی

عقل او هما ز ملک عشقک باز کوردی
بسته در زنجیر زلف یاره ال فرزانه سی

ابتدا بجربد دکسند تسبیق آمور اولور
مکتب عشقک کبینه کوردک دیوانه سی

اهل دل محمورنا دانم مستا اولور مینه
عکسینه دور ایتمیه بو محلسک پیمانه سی

زینت ظاهر کمال اربابنه نقصان ویرد
نیجه جبر تبدر اصیحاد دورنک شانه سی

نقص جند نهر کیمات اولسه جهانده وابرسی
جون هما تحلقدر اولور محض سعادت سایه سی

هنره دکلو یتشدی اولسه اولور قدری بلند
اهل جاه یکن مزار بنا حالک پایه سی

بی بنیام اولدر قدره ایلر جوهر تیغک ظهور
قید دنیادن رها دیکه ملک پیرایه سی

جونکه ممکن تحقیقت نشو نسبت بولمق مجاز
بوشر قو مه طور دکر خم دلده محبت مایه سی

چشم مستنده نه کیفیت وار اول طفلك عجب
باده محو برشك كاشیره بدهب دایه سی

کلدی اوجلفنده اولمه عالمك اواده سی
وار ایسه بیچاره لکده دردی عشقك چاره سی

بینه اکین بابشر زرد نازه باش فوعاز اگر
اهل دردك اولسه زیر سرده سنگ خاره سی

چشم عالم کور غمزه سنسز اولدی کتاب
فتنه سیز کلدیده لر نوك جکرلر پاره سی

ذوقی محنتله بولور اهل محبت طفل اگر
اضطرابنیدن اولور هب جنبش کهواره سی

اول مکحل چشمك عالم غمزه سندن قیل حذر
تیغ مژگانك آلوده دیر اولکلما زیاره سی

دلده ذوق بوسهٔ لعل لبك دم نوش وار کبی
اول شکسته شیشه ده صهبای بیغش وار کبی

هر بری بوتن جفاداده ایلدکجه شغلر
دل دکل سینه مده بر دریای آتش وار کبی

فکر دنیانك دنیا مانع خواب اولمه ده
خوابکاه سینه ده مار منقش وار کبی

نفسك فرماجرادند دلك فریادی هب
عندلیب لانه سنده مار سرکش وار کبی

کوشه جانده صبحك هر شب صدای کلور
برج تنده دکل بر مرغ دلکش وار کبی

عاصما بر لحظه دود دمز زیر پای خامه دن
معنی رنگینز نامه ده بر آتش وار کبی

مرد مجد فلکده بخت بختم دوشمن اولسونمی
بنی نیچون چرخ کجروله استادم دشمن اولسونمی

جهانده بر نفس هیچ اولدن اندیشه اولماز
اوغنم لکیم بر آب اولدی سا مأمن اولسونمی

درون

2

درون نظامنی اسیر عالم ظاهر ایلر بنوس
فروغ شمع ایله هیچ خانه لر دل روشن

درشنك نزم اوللاشه بکادا یکجه بر یرده طوغماز
قبانی بینیه اکین جایکیر جوشن اولسونمی

اولورکدله موز عشق اتشك کرم اولورد بیدا
محبت شهر سنك کرمابه بی کلخن اولسونمی

درونده بر کرکده عشق ایچون بر کرك عالم
محبت تخنکاهی ایکی شاهه مسکن اولسونمی

م

١/٣٠

باب صحبت ایچون
بو ایکی تق ینمش کره بر یمش ویا اتمك
اتمك اوزره یازه او قویه
سودکی کیشی یننه السنه ویره قلب
یدیره غایت محب بدر فاش یحیی بیل لتدی
بب کوز بغلمق ایچون
یاز قلب صمغ قدغشنا بغلیه
هچ الی ملسه کور صیه دعا بودر
العیل بالعیل العیل من الجن
والانس وهو علی کل شی قدیر
بب صناور اغری یغی ایچون دعا بودر
اوج کره بر عشی اوچ دوکوم دوک
دوعا بودر بسم الله الرحمن الرحیم
قل هو الله احد اول سورة
الله الصمد یسه اول سورة
محمد ادی صهر اول سورة الله
ادی هفتی ایچون فوردنه اغرینی
بنغ لدم اوجه دکمك ایله

رباعی در طلب عنبر از جناب صدر اعظم علی پاشا

ای جود ایله عالمده ایدنکسب نام | ممنون عطا و کرمی خاص و عام

سن بحر محیط کرم و احسانسین

دریادن اولور مطمع عنبر خام

رباعی

ای مغبچه کنده کیم نه حال اولمشسن | کاکل کبی خطک سحر مثال اولمشسن

زنار و صلیبی زلف و چار ابروده

بر بتکدهٔ حسن جمال اولمشسن

رباعی در وصف پیشتخته

حقا که بو پیشتخته بی همتادر | انواع صنایع ایله جهان آرادر

هر پاره‌سی بر آیینه دردکیم انده

بو زوجهله قدرت خدا پیدادر

رباعی دیگر در وصف پیشتخته

حقا که بو پیشتخته بر اهل کمال | باقدقجه پسند ایلیه ملک عامر محال

اعجاز دینلمز نه اکر صنعتنه

سحر اولدیغنه شبهه یوقدر ماکه علانی

رباعی

افسوس که انفاسی اضاعت ایتدم | سرحد بقایه حیف غافل یتدم

فهم ایده مدم معاد و مبدأی

غفلتله کلوب جهاندن خبرسز کیتدم

رباعی

دل چرخ ایله شمع شبستان اولدی | صلح اولمش ایکن سپهر ایله جنک اولدی

کلمز شو نوله زبانمه حرف وصال

غایبده کلوب خواهش نسیان اولدی

رباعی در وقت رمد ارزدکی بعض خوبان

خیر اولا اولور آیینم یا قنجه یوز بیکم | تقلید ایده مر طوطی کبی یالکز بیکم

چشمان رمد آزرده دکل کالسندر

نوش ایلدیکت خون دردویم کبی زنکیم

رباعی

شمدنکرو هب ذوق و صفا سورلیدر | چیکش غمی ملک عدمه سورمه لیدر

بر لاله رخ کل قمه دل و بردیم کیم

نرکسلری کحل ناز ایله سرمه لیدر

رباعی

ای حسن ایله یکتاسی بتون آفاقك ... آرام ربای دلی بو مشتاقك

باشکده سبز پوسی ایلر اولشر رسن
پوسکللی بلای سبهی عشاقك

رباعی

چرخك که غلط بخشلکی دستانذد ... هر چیز نشنه اهل نظر خیر اندد

افسوس که بو دور ددنی پرورده
آب او رایله سبو شکن یکساندر

رباعی

مسرور دلبخان که همه عرفانست ... ابلجی ء نشه جمالك تا برانست

خانان عجم گرچه هنرور بلند
بهتر زهمه ولیجه مد خانست

قطعه در شکر دوسمند دلپسند از طرف اغای دار السعاده

ایا کزیده سواد سمند جود و کرم ... که نطفك ایمزده دلمرکا فیض حیات
کرم دیمکه که لطفك تمام معناسی ... جنابا دولتك عاولدیغنی ایلدك اثبات
بو عبده کمتری لطفکله ایلدک احیا ... جنابا حق ساکم صدرکدن ویره عمر و ثبات
عروج ایدرسم اگر آسمانه دور اولماز ... میسر اوله بکا چونکه ایکی قچه قنات

خبرالیسرچی

٢٢

خبر ایلیلودکه قول ایتدك بنی آهدم مکن
افنده کبسی عجب اولماز ویره کرم قوله آت

قطعه با هدیه تبر از طرف آغای دار السعاده الشریفه

مربی اهالی حضرت آغای عالیجاه ... که محض فضل یاریدر وجود اهل عرفانه
هر انکشتنده آنك بو زهره خلقی ایلمش حولی ... که هر بیر شرفه بخشا اولور افراد انسانه
کتابنده فراغت ایلدکجه دیمی نا و کلم ... ایدر احبابه سنت نائل اولور اجر یزدانه
انك خط عبارنگل چشم اهل دانشدر ... حذیذلك ایتمازلقده غالب ایلکن توز قوپارانه
حذا ذاشریفین ایلیلو افاند محظوظ ... باغشلاسنانی تا حشره دک سلطان دورانه
کرمکار لکمینه بنده کی چونکم فراغ ایتدك ... جراغینه اولور ار با آهن کند و بر انه

احیای
توز قوپارانه

صدافتله سکا حذمتده ترکش او عامد عام
انار ساعت اوفلادین اتکندو سینی آغم بیانه

قطعه بحضرت صدر اعظم ابراهیم پاشا در بنا ذا عید ان خاص

اصفا بر کرم دو حلال ایلیت دکاهکم ... کاو بنا اولو دینز دکلو عاجز و کامیاب
قبض مهر لطف وجودکله اولور حاصل عام ... میوه ایلدی خلقك هونر دکلو خام ایا
اذنات اولو اکر عرض ایلیم احوالمی ... خاکپای دولتنه وابسته اعلام ایسه
بن طریقه کیرمی اولکه بکرمی ایکی سال ... الله انعمتده منزل بنجه خاص عام ایسه
انتسابدد کهکده یا قحزم بسم عشق ... غریبه فا و دفا مانیه اکرام ایسه

شمدی بر محلوله واد عاصم فوللک بی اخشاد
لطفکه مغرور اولور ایلر دیجاخامسی

قطعه باهدیهٔ کشکول

ای رئیس کوها منشی طراز شان
کرسزا اینسم عطار داثر ابچرخ دقم

ابر لطفکدر ابد باغ جهانه هر باد
نخل خشک امل حاصلی سبزو خرم

صونیه دور آبحیات قلندرانه
نولم کشکول صونادسم کمال الطافکرم

قطعهٔ که بدیوار مسجد شریف در مدینهٔ منورهٔ مینمنر تحریر شده است

ذوار قبر پاکنه سلطان انبیا
لطفیله چونکه وعد بیورمش شفاعتم

وعد کریم دینا یکن اول اکرم رسل
خاشا شفاعتنا یتمیه ذوار امته

قطعه در امید شفاعت از جناب رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم

سعادتله حدیثنده بیورمش فخر پیغمبر
زیارت ایدنه قبرم شفاعت واجب اولمشدر

نولم بیچاره عاصمه شفاعتجوی اولور
کر دارکاهنده بر مدت کمینه جاروب اولمشدر

در تحلیل خوجم بحضرت عرفا گفته شده است

جمله

جمله ذوار حرمدن بو قبولکده یارب
کثرت جرم ایله غفرانکه اولان محتاج

بحر لطف و کرمک جوش و خروش ایتمزسه
خوفم اولدرکه یانا یانه ایسه هب حجاج

در بیان مندی تجیاف امیر سلطان در بروسه

ای خطهٔ بروسه فیضیله ایلیّن
بر کلشن همیشه بهاردر نظیر

رهیاب قرب حضرتک اولمق نه احتمال
عاصم کمینه بنده جنابک اینسه امیر

قطعه در هنگام زیارت تربه جابر بابا در یکینهر فناد

شوق درونی رهبر ایدوب واصل اولنکه
کلدک دیجاکی فیض ایله جوان جابر بابا

دل کیم مثال پسته لب بسته در الی
دست عنایتکله بر آزاچ ایر بابا

در وقت زیارت تربهٔ کل بابا در بادرنه

ای بوده مستجیر ایچره عاصم شیدکبی
جوی فیض تشنه اولان سالک ستجیده خوی

کاسهٔ دیدن دست نیازی باز ایدوب
بحر فیض کولها بادن قطره جواولدی قطره خوی

برای اعتذار در اهدای خرما

مکه قاضیسی کمالجلبی زاده فقیر
کالهٔ مملکت هند اوله مهداسی

چون مدینه فقرا سندن اولنده بغداد
تحفه سی اولسه عجبمی چلبی خرماسی

قطعه

بو شب فرخنده ده ماهیه ذی شهزادهدن / سبزه بیدار در سیم تیغ ذوالفقار حیدری

دیدیلر محیی دوشتصدر آصف منقبت
ایلده اوبنه جرخ تیغ نصرت جوهری

قطعه با هدیه جهار کتاب صدر اعظم ابراهیم پاشا

آصفا حق بو کیم صدارت ده / کلمه مشهور سکا عدیل و قرین

بن بو دعا ده صد قمه ایدرم
پیشکاهکه دورت کتاب ثمین

قطعه برای بیشتمنه

خوشا صندوقر زیباکه در دوی / صناعتهای پنهان آشکار است

مثال روضه جنت خزا سرا
نداند کلشن هر دم بهار است

قطعه تقریظ کوندر برای دیوانچه حافظ یاوه کو

آفرین حافظا خوش لهجه بر کیم اولماز انلاده / کالنه نظمنه همت کبی هیچ اندازه

بو بیلیر حافظی وار ایسه اگر کیم کلشندن

اشته

اشتناه میدان سخنی کتمیه لم شیرازه

م

24

حاجی عبد بابا
صفور غفوروز صوا بو دو ربوره
کلیم صفو
سر اصفد روم اعنی خیر
١٢٠٦
عصر غفور
١٢٨٤ کلیم
١٢٠٦
حاجی عبد بابا
افندی
فرهاد افندی
دیوان افندی

عصر عفی
١٠٦٠
١٤٨
محمر
١٢٠٨

٥٥

بلمم نه کچن شوخ جفاکار کیمکدر | بلمز میسن ایدلا او ستمکار کیمکدر

تسخیر یغمی ایله کیملری شادان ایده جکدر | کیمدر عجبا اول کوزی سحار کیمکدر

کافر قری دنیا ایلکن اونده کی هویدا | بو قدر دو بو دوستم قسم اتدکن بنزو بیجا

سلمده کی بیگانه یا بوجه سوله بنزرمی | آل بنمتنی ایله بورره شو دستار کیمکدر

کوردم گذران ایلیور اوج جفته فا غفله | یاتمش غنچه بیک عشوه ایله کجه جیفله

دربالی کر الیله بو ندانه صار قلمه | الدی بنی غایتله او دلدار کیمکدر

بو غالیه و غازه ایله روی نگار | کیتمش بنیه بالدنکی لمس نکه ساخار

یک ظانلو ارکر کوستر بو دل زاره
عاصم عجب اولعل شکربار کیمکدر

کلم قدیم

٧

محمد اوغلو احمد
١٧٦